

Unedau

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys yr unedau ar gyfer Tystysgrif Estynedig Pearson BTEC Lefel 3 Cenedlaethol mewn Busnes (360 o oriau dysgu dan arweiniad).

Mae'r cymhwyster yma wedi'i gyfieithu i'r Gymraeg i gefnogi addysgu ac asesu trwy gyfrwng y Gymraeg.

Beth sydd ar gael i bob uned yn Gymraeg?

Yn achos pob uned, fe gewch yr wybodaeth angenrheidiol i addysgu'r cymhwyster BTEC hwn trwy gyfrwng y Gymraeg:

- cyflwyniad
- nodau dysgu
- meini prawf asesu
- arweiniad i athrawon.

Yn yr adrannau Cysylltiadau ag Unedau Eraill ar ddiwedd pob uned, rhestrir rhai unedau yn Saesneg. Arwyddocâd hynny yw bod yr unedau hynny ar gael yn Saesneg yn unig ar hyn o bryd.

Ble galla i gael hyd i weddill y fanyleb?

I gael gwybodaeth ac arweiniad ar y cymhwyster cyfan, gan gynnwys:

- strwythur a rhesymeg y cymhwyster a'r unedau
- cyflwyno'r rhaglen a recriwtio iddi
- asesu mewnol ac allanol
- sicrhau ansawdd
- graddio ac ardystio.

bydd angen i chi gyfeirio at y fanyleb Saesneg, sydd ar gael ar y wefan ochr yn ochr â'r ddogfen hon

(<https://qualifications.pearson.com/en/qualifications/btec-nationals/business-2016.html>).

Gweler hefyd www.btec.co.uk/keydocuments am y rheolau asesu diweddaraf.

Pa gefnogaeth sydd ar gael?

Os bydd angen rhagor o gefnogaeth arnoch chi, mae croeso i chi gysylltu â'n timau gwasanaethau addysgu. Cewch hyd i'r holl fanylion cyswllt angenrheidiol yn qualifications.pearson.com/contactus.

Dylai canolfannau sicrhau eu bod yn diweddarau'r cynnwys a gyflwynir. Mae'n bosibl y bydd rhai o'r unedau yn y fanyleb yn cynnwys cyfeiriadau at ddeddfwriaeth, polisïau, rheoliadau a sefydliadau na fyddant o reidrwydd yn berthnasol i'r wlad lle rydych yn cyflwyno'r cymhwyster (os ydych yn addysgu y tu allan i Loegr), neu a all fod wedi dyddio yn ystod oes y fanyleb. Yn yr achosion hyn, mae modd cyfnewid cyfeiriadau o'r fath am rai sy'n gyfredol ac yn berthnasol yn y wlad lle rydych yn cyflwyno, yn amodol ar gadarnhad gan eich Dilysydd Safonau.

Uned 1: Archwilio Byd Busnes

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **90**

Crynodeb o'r uned

Yn yr uned ragarweiniol hon, bydd y dysgwyr yn astudio pwrpas gwahanol fusnesau, eu strwythur, effaith yr amgylchedd allanol, a sut mae angen iddynt fod yn ddynamig ac yn arloesol er mwyn goroesi.

Cyflwyniad i'r uned

Unrhyw weithgaredd sy'n darparu nwyddau neu wasanaethau yw busnes, p'un ai gwneud elw yw'r nod neu beidio. Llinyn cyffredin ym myd busnes yw bod perchenogion a chyflogeion fel ei gilydd, yn ymdrechu i fodloni cwsmeriaid. Mae cwsmeriaid bellach yn fwy gwybodus ac mae ganddynt fwy o opsiynau o ran beth maent yn ei brynu a chan bwy, felly mae busnes llwyddiannus yn un sy'n sicrhau cydbwysedd rhwng boddhad ei gwsmeriaid a gwerthu cynnyrch neu ddarparu gwasanaethau.

Yn yr uned hon, cewch drosolwg o brif gynhwysion llwyddiant busnes, sut caiff busnesau eu trefnu, sut maent yn cyfathrebu, nodweddion yr amgylchedd y maent yn gweithredu ynddo, a sut mae hyn yn eu siapio nhw a'u gweithgareddau. Byddwch hefyd yn edrych ar bwysigrwydd arloesi a menter i lwyddiant busnes a'i allu i oroesi, yn ogystal â'r risgiau a'r manteision cysylltiedig.

Trwy ddatblygu dealltwriaeth a gwybodaeth berthnasol o fyd busnes, bydd yr uned hon yn eich helpu i symud ymlaen i gyflogaeth, hyfforddiant galwedigaethol a phrentisiaethau uwch, neu addysg uwch.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Archwilio nodweddion busnesau gwahanol a dadansoddi beth sy'n eu gwneud nhw'n llwyddiannus
- B** Ymchwilio i sut caiff busnesau eu trefnu
- C** Archwilio'r amgylchedd y mae busnesau'n gweithredu ynddo
- D** Archwilio marchnadoedd busnes
- E** Ymchwilio i rôl a chyfraniad arloesi a menter i lwyddiant busnes.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
A Archwilio nodweddion busnesau gwahanol a dadansoddi beth sy'n eu gwneud nhw'n llwyddiannus	A1 Nodweddion busnesau A2 Rhanddeiliaid a'u dylanwad A3 Cyfathrebu busnes effeithiol	Adroddiad sy'n archwilio nodweddion dau fusnes gwrthgyferbyniol, sy'n edrych ar sut caiff y naill a'r llall eu trefnu, a sut mae eu strwythur yn eu galluogi i gyflawni eu nodau a'u hamcanion a'r berthynas â rhanddeiliaid a dulliau cyfathrebu â nhw.
B Ymchwilio i sut caiff busnesau eu trefnu	B1 Strwythur a threfniadaeth B2 Nodau ac amcanion	
C Archwilio'r amgylchedd y mae busnesau'n gweithredu ynddo	C1 Amgylchedd allanol C2 Amgylchedd mewnol C3 Amgylchedd cystadleuol C4 Dadansoddiad sefyllfaol	Adroddiad sy'n archwilio effeithiau'r amgylchedd mewnol ac allanol ar fusnes mawr a sut mae'r busnes wedi ymateb, ac yn mynd i ymateb, i newidiadau.
D Archwilio marchnadoedd busnes	D1 Strwythurau marchnad gwahanol D2 Y berthynas rhwng galw, cyflenwad a phris D3 Penderfyniadau prisio ac allbwn	
E Ymchwilio i rôl a chyfraniad arloesi a menter i lwyddiant busnes	E1 Rôl arloesi a menter E2 Manteision a risgiau sy'n gysylltiedig ag arloesi a menter	Cyflwyniad sy'n archwilio'r defnydd o arloesi a menter mewn busnes sy'n bodoli eisoes.

Cynnwys

Nod dysgu A: Archwilio nodweddion busnesau gwahanol a dadansoddi beth sy'n eu gwneud nhw'n llwyddiannus

A1 Nodweddion busnesau

- Perchnogaeth ac atebolrwydd:
 - preifat, e.e. unig fasnachwr, partneriaeth, cwmni cyfyngedig preifat, cwmni cyfyngedig cyhoeddus, cwmni cydweithredol, atebolrwydd cyfyngedig ac anghyfyngedig
 - cyhoeddus, e.e. adran y llywodraeth
 - nid-er-elw, e.e. ymddiriedolaeth elusenol, gwirfoddol.
- Pwrpasau, e.e. cyflenwi cynnyrch neu wasanaethau, y gwahaniaeth rhwng busnesau er-elw ac nid-er-elw.
- Sectorau: cynradd, eilaidd, trydyddol, chwarteraidd.
- Cwmpas gweithgareddau busnes: lleol, cenedlaethol, rhyngwladol.
- Maint: micro – hyd at naw aelod o staff; Mentrau Bach a Chanolig (SMEs): bach – rhwng 10 a 49 o staff, canolig – rhwng 50 a 249 o staff; mawr – mwy na 250 o staff.
- Rhesymau dros lwyddiant: sut mae'r rhain yn amrywio yn ôl y math o fusnes (er-elw neu nid-er-elw), ei nodau a'i amcanion, e.e. gweledigaeth glir, cynnyrch neu brosesau arloesol.

A2 Rhanddeiliaid a'u dylanwad

- Rhanddeiliaid:
 - mewnlol, e.e. rheolwyr, cyflogeion, perchenogion
 - allanol, e.e. cyflenwyr, benthycwyr, cystadleuwyr, dyledwyr, credydwyr, cwsmeriaid, asiantaethau ac adrannau'r llywodraeth (lleol, cenedlaethol, rhyngwladol), cymunedau (lleol, cenedlaethol, rhyngwladol), carfanau pwysu, grwpiau buddiant.
- Dylanwad rhanddeiliaid ar lwyddiant busnes, e.e. gwerth cyfranddalwyr, cwsmeriaid fel asedau hirdymor (mae gwasanaeth cwsmeriaid cryf yn galluogi cadw cwsmeriaid a theyrngarwch cwsmeriaid); cyfranogiad cyflogeion, cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol (grwpiau cymunedol a grwpiau buddiant).

A3 Cyfathrebu busnes effeithiol

Cyflwyno a darparu gwybodaeth yn briodol i gynulleidfa benodol:

- cyflwyniadau ysgrifenedig, e.e. ariannol, anariannol, adroddiadau ffurfiol ac anffurfiol
- cyflwyniadau llafar, e.e. taflunio cyfrifiadurol/PowerPoint ynghyd â nodiadau'r siaradwr
- pwysigrwydd cyfathrebu i gynorthwyo llwyddiant busnes, e.e. cyfryngau cymdeithasol, cymunedau rhithwir.

Nod dysgu B: Ymchwilio i sut caiff busnesau eu trefnu

B1 Strwythur a threfniadaeth

- Strwythur trefniadol, e.e. hierarchaidd, gwastad, matrices, holacratig.
- Meysydd swyddogaethol/gweithrediadol, e.e. adnoddau dynol, ymchwil a datblygu, gwerthiannau, marchnata, pwrcasu, cynhyrchu ac ansawdd, cyllid, gwasanaeth cwsmeriaid, TG, gweinyddu.

B2 Nodau ac amcanion

- Nodau busnesau mewn sectorau gwahanol – cenhadaeth, gweledigaeth a gwerthoedd:
 - preifat, e.e. gwneud elw, mwyafu elw, adennill costau, goroesi, twf, arwain y farchnad
 - cyhoeddus, e.e. darparu gwasanaeth, cadw rheolaeth ar gostau, gwerth am arian, ansawdd gwasanaeth, bodloni safonau'r llywodraeth
 - nid-er-elw, e.e. addysg, tai, lliniaru tloidi, gofal iechyd.
- Amcanion CAMPUS (Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol) – SMART yn Saesneg.

Nod dysgu C: Archwilio'r amgylchedd y mae busnesau'n gweithredu ynddo

C1 Amgylchedd allanol

- Gwleidyddol, e.e. cefnogaeth llywodraeth, aelodaeth o gymunedau masnachol megis yr Undeb Ewropeaidd.
- Polisiâu economaidd, cyllidol, ariannol a pholisiâu eraill y llywodraeth, e.e. polisi ochr gyflenwi, twf economaidd, cyfraddau cyfnewid.
- Agweddau'r gymdeithas at gynilo, gwario a dyled; gofynion cyfrifoldeb cymdeithasol; newid, e.e. mewn tueddiadau demograffig, chwaeth/dewisiadau defnyddwyr.
- Newid technolegol, e.e. awtomeiddio, gwell cyfathrebu.
- Ffactorau amgylcheddol a thueddiadau moesegol, e.e. allyriadau carbon, gwastraff, ailgylchu, llygredd.
- Amgylchedd cyfreithiol, e.e. deddfwriaeth partneriaethau, deddfau cwmnïau, deddfwriaeth elusennau, deddfwriaeth cystadleuaeth, Côt Llywodraethiant Corfforaethol y Deyrnas Unedig, rheoleiddio gwasanaethau ariannol, rheoleiddwyr diwydiant, adrannau'r llywodraeth.

(Dylid defnyddio statudau a rheoliadau cyfredol adeg addysgu.
Disgwylir dealltwriaeth fras yn unig.)

C2 Amgylchedd mewnol

- Diwylliant corfforaethol.
- Cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol (CSR), moeseg.

C3 Amgylchedd cystadleuol

- Cystadleuaeth (lleol, cenedlaethol a rhyngwladol).
- Ffactorau sy'n dylanwadu ar fantais gystadleuol, e.e. gwahaniaethu, polisiâu prisio, arwain y farchnad, enw da, cyfran o'r farchnad, cadw rheolaeth ar gostau, cysylltiadau technolegol â chwsmeriaid, cyflenwyr a chyflogeion.
- Manteision a phwysigrwydd sefydlu a chynnal mantais gystadleuol.

C4 Dadansoddiad sefyllfaol

- Asesiad o'r amgylchedd busnes gan ddefnyddio technegau amrywiol, e.e. dadansoddiad PESTLE (Gwleidyddol, Economaidd, Cymdeithasol, Technolegol, Cyfreithiol, Amgylcheddol), dadansoddiad SWOT (Cryfderau, Gwendidau, Cyfleoedd, Bygythiadau), dadansoddiad y 5 elfen (y '5C') (Cwmni, Cystadleuwyr, Cwsmeriaid, Cydweithredwyr, Cyd-destun), Pum Grym Porter.

Nod dysgu D: Archwilio marchnadoedd busnes

D1 Strwythurau marchnad gwahanol

- Strwythurau marchnad: cystadleuaeth berffaith, cystadleuaeth amherffaith.
- Nodweddion gwahanol fathau o strwythurau marchnad: nifer y cwmnïau, rhyddid mynediad, natur y cynnyrch.

D2 Y berthynas rhwng galw, cyflenwad a phris

- Dylanwadau ar y galw, e.e. fforddiadwyedd, cystadleuaeth, argaeledd amnewidynnau, lefel Cynnyrch Mewnwladol Crynswth (GDP), anghenion a dyheadau defnyddwyr.
- Dylanwadau ar gyflenwad, e.e. argaeledd deunyddiau crai a llafur, logisteg, gallu i gynhyrchu'n broffidiol, cystadleuaeth am ddeunyddiau crai, cefnogaeth gan y llywodraeth.
- Hyblygrwydd: hyblygrwydd pris y galw

D3 Penderfyniadau prisio ac allbwn

- Effaith ar benderfyniadau prisio ac allbwn mewn gwahanol strwythurau marchnad.
- Ymatebion busnesau i benderfyniadau prisio ac allbwn a wneir gan gystadleuwyr mewn gwahanol strwythurau marchnad.

Nod dysgu E: Ymchwilio i rôl a chyfraniad arloesi a menter i lwyddiant busnes**E1 Rôl arloesi a menter**

- Arloesi, e.e. proses creadigol, datblygu cynnyrch neu wasanaeth, ffyrdd newydd o gynyddu effeithlonrwydd busnes neu wella proffidoldeb, manteisio'n llwyddiannus ar syniad newydd, ychwanegu gwerth at gynnyrch, gwasanaethau neu farchnadoedd er mwyn i'r busnes sefyll allan o blith y cystadleuwyr.
- Menter: canfod cyfleoedd i ddatblygu gweithgareddau busnes drwy wneud y canlynol, e.e. meddwl creadigol, meddwl ochrol (dod at bynciau o safbwyntiau amgen) a meddwl 'awyr las' (dod at bynciau heb gyfyngu ar safbwyntiau); hap a serendippedd, greddf.

E2 Manteision a risgiau sy'n gysylltiedig ag arloesi a menter

- Manteision: gwelliannau i gynnyrch, prosesau, gwasanaethau a phrofiad cwsmeriaid, twf busnes, datblygu marchnadoedd newydd ac arbenigol, cynnig rhinweddau gwerthu unigryw, gwell adnabyddiaeth ac enw da, gweithio'n fwy craff.
- Risgiau: methu cwrdd â gofynion gweithrediadol a masnachol, methu sicrhau dychweliad ar fuddsoddiad, problemau diwylliannol (gwrthsefyll newid, systemau a phrosesau anghefnogol, cefnogaeth annigonol gan arweinwyr a rheolwyr).

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Archwilio nodweddion busnesau gwahanol a dadansoddi beth sy'n eu gwneud nhw'n llwyddiannus		AB.Rh1 Gwerthuso'r rhesymau dros lwyddiant dau fusnes gwrthgyferbyniol, gan fyfyrion ar y dystiolaeth a gasglwyd.
A.LI1 Esbonio nodweddion dau fusnes gwrthgyferbyniol. A.LI2 Esbonio sut mae rhanddeiliaid yn dylanwadu ar ddau fusnes gwrthgyferbyniol.	A.T1 Asesu perthynas a dulliau cyfathrebu dau fusnes gwrthgyferbyniol â'u rhanddeiliaid gan ddefnyddio ymchwil annibynnol.	
Nod dysgu B: Ymchwilio i sut caiff busnesau eu trefnu		
B.LI3 Archwilio strwythurau trefniadol, nodau ac amcanion dau fusnes gwrthgyferbyniol.	B.T2 Dadansoddi sut mae strwythurau dau fusnes gwrthgyferbyniol yn caniatáu i'r naill a'r llall gyflawni ei nodau a'i amcanion.	
Nod dysgu C: Archwilio'r amgylchedd y mae busnesau'n gweithredu ynddo		C.Rh2 Gwerthuso i ba raddau mae'r amgylchedd busnes yn effeithio ar fusnes penodol, gan ddefnyddio amrywiaeth o dechnegau dadansoddi sefyllfaol. D.Rh3 Gwerthuso sut mae newidiadau yn y farchnad wedi effeithio ar fusnes penodol a sut gall y busnes dan sylw ymateb i newidiadau yn y dyfodol.
C.LI4 Trafod effaith yr amgylchedd mewnol, allanol a chystadleuol ar fusnes penodol. C.LI5 Dethol amrywiaeth o dechnegau i gynnal dadansoddiad sefyllfaol o fusnes penodol.	C.T3 Asesu effeithiau'r amgylchedd busnes ar fusnes penodol.	
Nod dysgu D: Archwilio marchnadoedd busnes		
D.LI6 Archwilio sut mae strwythur y farchnad a dylanwadau ar alw a chyflenwad yn effeithio ar benderfyniadau prisio ac allbwn ar gyfer busnes penodol.	D.T4 Asesu sut mae busnes penodol wedi ymateb i newidiadau yn y farchnad.	
Nod dysgu E: Ymchwilio i rôl a chyfraniad arloesi a menter i lwyddiant busnes		E.Rh4 Cyfiawnhau'r defnydd o arloesi a menter ar gyfer busnes mewn perthynas â'i farchnad ac amgylchedd newidiol.
E.LI7 Archwilio sut mae arloesi a menter yn cyfrannu at lwyddiant busnes.	E.T5 Dadansoddi pa mor llwyddiannus fu'r defnydd o arloesi a menter yn achos busnes penodol.	

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o dri aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nodau dysgu: A a B (A.LI1, A.LI2, B.LI3, A.T1, B.T2, AB.Rh1)

Nodau dysgu: C a D (C.LI4, C.LI5, D.LI6, C.T3, D.T4, C.Rh2, D.Rh3)

Nod dysgu: E (E.LI7, E.T5, E.Rh4)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion adnoddau

Nid oes unrhyw ofynion penodol o ran adnoddau ar gyfer yr uned hon ond rhaid i ganolfannau sicrhau bod y dysgwyr yn gallu cyrchu gwybodaeth am ystod o fusnesau, gan gynnwys rhai lleol, cenedlaethol a rhyngwladol.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Disgwylir y bydd y dysgwyr mewn carfan yn dewis eu busnesau ac yn ymchwilio iddynt yn annibynnol.

Drwy gydol yr uned, bydd y dysgwyr yn dangos meddwl annibynnol a'r gallu i gasglu a choladu tystiolaeth a llunio barn arni'n annibynnol.

Yn achos Nodau dysgu A a B dylai'r busnesau a ddewisir gan y dysgwyr fod yn rhai gwrthgyferbyniol eu nodweddion, e.e. perchnogaeth ac atebolrwydd, pwrpas, sector, cwmpas a/neu faint.

Argymhellir na ddylid defnyddio canolfan y dysgwyr ar gyfer yr uned hon.

Nodau dysgu A a B

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn cynhyrchu tystiolaeth berthnasol o sut mae gwahanol nodweddion a'r berthynas gymhleth a'r dulliau cyfathrebu â rhanddeiliaid mewnol ac allanol yn sicrhau llwyddiant busnesau er mwyn cefnogi'r gwerthusiad a roddwyd.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn cyflwyno ystyriaeth ofalus o berthynas y busnesau a'u rhanddeiliaid a'r dulliau cyfathrebu â nhw, a byddant yn dod i gasgliadau ynghylch pa mor dda y mae pob dull cyfathrebu'n effeithio ar berthynas y busnes â'i rhanddeiliaid. Bydd y dysgwyr yn dadansoddi'r strwythur trefniadol gan gynnwys y meysydd swyddogaethol gwahanol o fewn y strwythur, swyddogaeth pob un ohonynt a sut mae'r meysydd yn cydblethu neu'n cydweithio er mwyn cyfrannu at nodau ac amcanion y naill fusnes a'r llall.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn cyflawni gwaith ymchwil fydd yn fodd iddynt ddangos cysylltiad clir rhwng nodweddion cyfarwydd ac amlwg y busnesau a dylanwad y rhanddeiliaid a ffactorau llwyddiant.

Nodau dysgu C a D

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn cyflawni ymchwil fanwl i fesur i ba raddau mae'r amgylchedd busnes yn effeithio ar fusnes penodol, a sut gallai effeithio ar y busnes dan sylw yn y dyfodol. Gall y dysgwyr ddefnyddio amrywiaeth o dechnegau dadansoddi sefyllfaol i gefnogi eu gwerthusiad.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dethol a chymhwyso gwybodaeth berthnasol am effeithiau'r amgylchedd busnes ar fusnes penodol a sut mae wedi ymateb i newidiadau yn y farchnad.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn cyflawni ymchwil fydd yn eu galluogi i drafod effaith yr amgylchedd mewnol, allanol a chystadleuol ar fusnes penodol. Bydd y dysgwyr yn dangos dealltwriaeth o dechnegau dadansoddi sefyllfaol y gellir eu defnyddio i ddadansoddi'r amgylchedd busnes.

Nod dysgu E

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn paratoi a chyflwyno asesiad a dadansoddiad unigol o'r defnydd o arloesi a menter mewn busnes sy'n bodoli eisoes. Bydd y dysgwyr yn pwysu a mesur risgiau yn erbyn manteision ac yn dod i gasgliad a gyfiawnheir, wedi'i ategu gan dystiolaeth berthnasol sy'n egluro pwysigrwydd arloesi a menter.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn cyflawni ymchwil ddigonol fydd yn caniatáu iddynt arddangos sut mae'r defnydd o arloesi a menter wedi effeithio ar fusnes, a dadansoddi sut mae'r defnydd o arloesi a menter wedi effeithio ar lwyddiant y busnes dan sylw.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn cyflawni ymchwil ar y defnydd o arloesi a menter mewn busnes sy'n bodoli eisoes, ac yn dangos dealltwriaeth, er bod manteision i arloesi a menter, bod hefyd risgiau ac anfanteision.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Uned ragarweiniol yw hon. Mae'n sylfaenol ac yn cefnogi'r holl unedau eraill yn y rhaglen.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- bod yn rhan o gynulleidfa sy'n asesu cyflwyniadau
- llunio/cynnig syniadau i gyfrannu at aseiniadau uned/astudiaethau achos/deunyddiau prosiect
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan staff busnesau lleol fel mentoriaid.

Uned 2: Datblygu Ymgyrch Farchnata

Lefel: **3**

Math o uned: **Allanol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **90**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn ennill dealltwriaeth a sgiliau sy'n ymwneud â sut caiff ymgyrch farchnata ei datblygu.

Cyflwyniad i'r uned

Mae marchnata'n faes dynamig sydd wrth wraidd llwyddiant unrhyw fusnes. Byddwch yn ennill dealltwriaeth o sut caiff ymgyrch farchnata ei datblygu. Byddwch yn archwilio gwahanol gamau'r broses y mae busnes yn mynd trwyddi wrth ddatblygu ei ymgyrch a byddwch yn datblygu'ch ymgyrch eich hun ar gyfer cynnyrch/gwasanaeth penodol.

Byddwch yn archwilio'r nodau a'r amcanion marchnata ar gyfer cynnyrch/gwasanaethau sydd eisoes yn bodoli a byddwch yn deall pwysigrwydd ymchwil berthnasol, dilys a phriodol mewn perthynas ag anghenion a dyheadau cwsmeriaid. Byddwch yn defnyddio data ymchwil marchnad penodol a gwybodaeth arall i argymhell pa fath o ymgyrch farchnata y dylai busnes ei chynnal. Er mwyn cwblhau'r dasg asesu yn yr uned hon, bydd angen i chi dynnu ar yr hyn a ddysgwyd gennych ar draws eich rhaglen.

Bydd yr uned hon yn rhoi golwg i chi ar bwysigrwydd marchnata i fyd busnes. Bydd yn eich galluogi i wneud dewis gwybodus ynghylch arbenigo ym maes marchnata mewn cyflogaeth, hyfforddiant neu addysg uwch.

Crynodeb o'r asesu

Asesir yr uned hon dan amodau goruchwyliaeth. Caiff Rhan A ei rhyddhau bythefnos cyn i'r dysgwyr gyflawni ymchwil yn Rhan B. Bydd Rhan B ar ffurf asesiad dan oruchwyliaeth a gynhelir mewn sesiwn tair awr a amserlennir gan Pearson. Caiff yr asesiad ei osod a'i farcio gan Pearson.

Nifer y marciau ar gyfer yr uned yw 70.

Bydd asesiad ar gael ddwywaith y flwyddyn ym mis Rhagfyr/Ionawr a Mai/Mehefin. Y cyfle cyntaf i gael asesiad fydd Mai/Mehefin 2021.

Bydd deunyddiau asesu enghreifftiol ar gael i helpu canolfannau i baratoi'r dysgwyr ar gyfer yr asesiad.

Deilliannau asesu (DA)

DA1 Dangos gwybodaeth a dealltwriaeth o egwyddorion, cysyniadau a phrosesau marchnata, yn ogystal â thermau allweddol, ffynonellau data a diffiniadau

DA2 Dadansoddi gwybodaeth a data marchnata, gan ddangos gallu i ddehongli'r effaith a'r dylanwad posib ar ymgyrchoedd marchnata

DA3 Gwerthuso gwybodaeth er mwyn llunio barn wybodus am sut y dylid cynllunio, datblygu ac addasu ymgyrch farchnata yn sgîl amgylchiadau newidiol

DA4 Medru datblygu ymgyrch farchnata a'i chyfiawnhau'n briodol, gan gyfuno syniadau a thystiolaeth o amryw o ffynonellau er mwyn ategu dadleuon

Cynnwys hanfodol

Cyflwynir y cynnwys hanfodol yn ôl meysydd cynnwys. Rhaid i'r dysgwyr roi sylw i'r holl gynnwys penodedig cyn yr asesiad.

A Cyflwyniad i egwyddorion a phwrpasau marchnata sy'n sail i greu rhesymeg ar gyfer ymgyrch farchnata

A1 Rôl marchnata

- Egwyddorion a phwrpasau marchnata:
 - rhagweld galw
 - adnabod galw
 - ysgogi galw
 - bodloni galw.
- Nodau ac amcanion marchnata:
 - deall anghenion a dyheadau cwsmeriaid
 - datblygu cynnyrch newydd
 - gwella proffidioldeb
 - cynyddu cyfran o'r farchnad
 - arallgyfeirio
 - cynyddu ymwybyddiaeth o'r brand a theyngarwch.
- Mathau o farchnad – torfol/arbenigol.
- Segmentu'r farchnad
- Brandio, personoliaeth y brand, delwedd y brand, rhinwedd gwerthu unigryw (USP), goblygiadau maint y busnes o ran gweithgareddau marchnata, cyfyngiadau cyllidebol, argaeledd staff arbenigol.

A2 Dylanwadau ar weithgareddau marchnata

- Dylanwadau mewnol:
 - cost yr ymgyrch
 - argaeledd cyllid
 - arbenigedd staff
 - maint a diwylliant y busnes.
- Dylanwadau allanol:
 - cymdeithasol
 - technolegol
 - economaidd
 - amgylcheddol
 - gwleidyddol
 - cyfreithiol
 - moesegol.

B Defnyddio gwybodaeth i ddatblygu'r rhesymeg ar gyfer ymgyrch farchnata

B1 Pwrpas ymchwilio i wybodaeth i ganfod anghenion a dyheadau cwsmeriaid

- Canfod marchnadoedd targed.
- Canfod maint, strwythur a thueddiadau yn y farchnad.
- Canfod cystadleuwyr.

B2 Dulliau ymchwil marchnad a'r defnydd ohonynt

- Ymchwil gynradd, i gynnwys arolwg, cyfweiliad, arsylwi, treialon, grwpiau ffocws.
- Ymchwil eilaidd:
 - mewnlol – data busnes ar gwsmeriaid a chofnodion ariannol i gynnwys cardiau teyrngarwch a chofnodion gwerthiannau
 - allanol – adroddiadau a gyhoeddir yn fasnachol, ystadegau'r llywodraeth, cyfnodolion masnach, ffynonellau o'r cyfryngau.
- Pwysigrwydd dilysrwydd, dibynadwyedd, priodoldeb, cylchrediad, cost.
- Data meintiol ac ansoddol, ble a sut caiff ei ddefnyddio.
- Digonolrwydd a ffocws yr ymchwil.
- Dethol ac echdynnu.

B3 Datblygu'r rhesymeg

- Dehongli, dadansoddi a defnyddio data a gwybodaeth arall i wneud penderfyniadau marchnata dilys.
- Canfod unrhyw ffynonellau gwybodaeth ychwanegol y gallai fod angen amdanynt.
- Gwerthuso dibynadwyedd a dilysrwydd yr wybodaeth a gesglir.
- Cylchred bywyd y cynnyrch.

C Cynllunio a datblygu ymgyrch farchnata

C1 Gweithgareddau ymgyrch farchnata

- Dewis nodau ac amcanion marchnata priodol i gydweddu â nodau'r busnes.
- Dadansoddiad sefyllfaol: SWOT (Cryfderau, Gwendidau, Cyfleoedd, Bygythiadau) a PESTLE (Gwleidyddol, Economaidd, Cymdeithasol, Technolegol, Cyfreithiol, Amgylcheddol).
- Defnyddio data ymchwil i bennu marchnad darged.
- Defnyddio data ymchwil i ddadansoddi cystadleuwyr.

C2 Cymysgedd farchnata

- Datblygu cynnyrch: ffurf a swyddogaeth, pecynnu, brandio.
- Strategaethau priso: treiddio, sgimio, ar sail cystadleuwyr, cost-plws.
- Hysbysebu hyrwyddo, cysylltiadau cyhoeddus (PR). Nawdd, defnydd o gyfryngau cymdeithasol a chyfryngau eraill, marchnata anghonfensiynol, gwerthu personol, lleoli cynnyrch, marchnata digidol, delwedd gorfforaethol.
- Lle, llwybrau dosbarthu: yn uniongyrchol i'r defnyddwyr terfynol (post/ar-lein/arwerthiant), adwerthwyr, cyfanwerthwyr.
- Cymysgedd farchnata estynedig: pobl, amgylchedd ffisegol, proses.

C3 Yr ymgyrch farchnata

- Cynnwys y neges farchnata.
- Dewis cymysgedd farchnata briodol.
- Dewis cyfryngau priodol.
- Dyrannu cyllideb i'r ymgyrch.
- Llinellau amser ar gyfer yr ymgyrch, gan gynnwys monitro.
- Dulliau gwerthuso'r ymgyrch.

C4 Priodoldeb yr ymgyrch farchnata

- I ba raddau mae'r gweithgaredd marchnata'n atgyfnerthu gwerth y brand a'i gefnogi.
- Cynaliadwyedd gweithgareddau marchnata.
- Hyblygrwydd yr ymgyrch i fedru ymateb i newidiadau mewnlol ac allanol.
- Perthnasedd nodau'r sefydliad.
- Priodoldeb i'r farchnad darged.
- Ystyriaethau cyfreithiol a moesegol.

Disgrifwyr graddau

I gyflawni gradd mae disgwyl i'r dysgwyr arddangos y priodoleddau hyn ar draws cynnwys hanfodol yr uned. Bydd egwyddor cydweddiad gorau yn weithredol wrth ddyfarnu graddau.

Llwyddo ar Lefel 3

Bydd y dysgwyr yn gallu dangos gwybodaeth a dealltwriaeth o'r ffactorau sy'n cyfrannu at ddatblygiad ymgyrch farchnata lwyddiannus a sut gall yr amgylchedd allanol ddylanwadu ar lwyddiant. Byddant yn dangos dealltwriaeth o bwysigrwydd ymchwil marchnad effeithiol wrth hysbysu'r penderfyniadau a wneir a chyfrannu at lwyddiant busnes. Gallant ddadansoddi gwybodaeth a data anghyfarwydd, ac ystyried unrhyw oblygiadau yng nghyd-destun yr wybodaeth fusnes a roddwyd, gan wneud argymhellion priodol wedi eu cyfiawnhau, sy'n gysylltiedig â'r ymgyrch arfaethedig. Bydd y dysgwyr yn arddangos eu gallu i weithio o fewn cyllideb a chymhwysio offer gwneud penderfyniadau marchnata wrth greu eu hymgyrch farchnata.

Rhagoriaeth ar Lefel 3

Bydd y dysgwyr yn gallu gwerthuso'n feiniadol wybodaeth a data sy'n ymwneud â datblygu ymgyrch farchnata lwyddiannus mewn cyd-destun. Gallant roi amrediad o gysyniadau marchnata ac offer gwneud penderfyniadau perthnasol ar waith er mwyn medru cyfiawnhau'r argymhellion a roddir ar gyfer ymgyrch, a hynny o fewn cyllideb. Byddant yn dangos eu bod yn amgyffred pwysigrwydd ymchwil marchnad effeithiol wrth hysbysu'r penderfyniadau a wneir a chyfrannu at lwyddiant busnes mewn cyd-destun. Bydd gan y dysgwyr ddealltwriaeth drylwyr o oblygiadau'r ymgyrch arfaethedig a'r camau gweithredu angenrheidiol yn y dyfodol yng nghyd-destun yr amgylchedd allanol, a cheir tystiolaeth o hyn trwy gysylltiadau cyson ag ymchwil ehangach.

Termau allweddol a ddefnyddir yn nodweddiadol wrth asesu

Yn y tabl sy'n dilyn gwelir y termau allweddol a ddefnyddir yn gyson gan Pearson wrth asesu er mwyn sicrhau bod myfyrwyr yn cael eu gwobrwyo am arddangos y sgiliau angenrheidiol.

Sylwer: ni ddefnyddir y rhestr isod o reidrwydd ym mhob papur/sesiwn, a chanllaw yn unig ydyw.

Gorchymyn neu derm	Diffiniad
Ymchwil gynradd	Ymchwil a gesglir yn uniongyrchol o'r ffynhonnell wreiddiol, a all fod heb ei chasglu o'r blaen. Mae disgwyl i'r dysgwyr ddeall manteision ac anfanteision gwahanol ddulliau ymchwil gynradd.
Ymchwil ansoddol	Data disgrifiadol megis data a dynnir o gwestiynau penagored mewn holiaduron, cyfweliadau neu grwpiau ffocws.
Ymchwil feintiol	Data ar ffurf rhifau y gellir ei gategoreiddio a'i ddefnyddio i lunio graffiau neu dablau o ddata crai.
Ffynonellau/ymchwil eilaidd	Adroddiadau a data ymchwil a gyhoeddwyd, sy'n debygol o fod wedi'u seilio ar ymchwil gynradd.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Wrth asesu'r uned hon dylid tynnu ar wybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau a ddatblygwyd o'r unedau canlynol:

- Uned 1: Archwilio Byd Busnes
- Uned 3: Cyllid Personol a Busnes
- Uned 4: Rheoli Digwyddiad
- Unit 5: International Business
- Unit 6: Principles of Management.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd a chyfleoedd i gael cyfweiliad
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- ymweliadau â busnesau priodol.

Uned 3: Cyllid Personol a Busnes

Lefel: **3**

Math o uned: **Allanol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **120**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn astudio pwrpas a phwysigrwydd cyllid personol a busnes. Byddant yn datblygu'r sgiliau a'r wybodaeth sy'n angenrheidiol i ddeall, dadansoddi a pharatoi gwybodaeth ariannol.

Cyflwyniad i'r uned

Mae'r uned hon yn cynnwys agweddau ar gyllid personol a busnes. Mae cyllid personol yn ymwneud â deall pam mae arian yn bwysig a sut mae rheoli'ch arian yn gallu helpu i atal anawsterau ariannol yn y dyfodol. Mae'n hollbwysig eich bod yn deall y penderfyniadau ariannol y bydd angen i chi eu gwneud yn ystod eich bywyd a sut gall risg effeithio arnoch chi a'ch dewisiadau. Yn ogystal, bydd yr uned hon yn rhoi cipolwg i chi ar ble gallwch chi gael cyngor a chymorth ariannol.

Yn agweddau cyllid busnes yr uned cewch gyflwyniad i derminoleg cyfrifydda, pwrpas a phwysigrwydd cyfrifon busnes a'r gwahanol ffynonellau cyllid sydd ar gael i fusnesau. Byddwch yn paratoi offer cynllunio, megis rhagolygon llif arian ac adennill costau, ac yn eu dadansoddi. Er mwyn mesur perfformiad ariannol busnes bydd gofyn i chi baratoi a dadansoddi datganiadau o incwm cynhwysfawr a datganiadau o'r sefyllfa ariannol.

Bydd yr uned hon yn sail i nifer o unedau cyllid a busnes eraill a bydd yn eich helpu i ddadansoddi proffidioldeb, hylifedd ac effeithlonrwydd busnes. Bydd yn rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i chi fedru rheoli'ch cyllid personol a chewch wybodaeth gefndir am gyllid busnes a chyfrifydda wrth i chi symud ymlaen i gyflogaeth neu hyfforddiant pellach.

Crynodeb o'r asesu

Asesir yr uned hon trwy arholiad ysgrifenedig a gaiff ei osod gan Pearson.

Bydd yr arholiad yn 2 awr o hyd.

Nifer y marciau ar gyfer yr arholiad yw 80. (Mae Adran A, sy'n werth tua thraean o'r marciau, yn cynnwys cwestiynau am gynnwys cyllid personol yr uned, ac mae Adran B, sy'n werth tua dau draean o'r marciau, yn cynnwys cwestiynau am gynnwys cyllid busnes yr uned).

Bydd asesiad ar gael ddwywaith y flwyddyn ym mis Ionawr a Mai/Mehefin. Y cyfle cyntaf i gael asesiad fydd Mai/Mehefin 2021.

Bydd deunyddiau asesu enghreifftiol ar gael i helpu canolfannau i baratoi'r dysgwyr ar gyfer yr asesiad.

Deilliannau asesu (DA)

DA1 Arddangos gwybodaeth a dealltwriaeth o egwyddorion, cysyniadau, termau allweddol, swyddogaethau a damcaniaethau cyllid personol a busnes.

Geiriau gorchymyn: disgrifiwch, esboniwch, rhowch, nodwch, amlinellwch

Marciau: yn amrywio o 1 i 4 marc

DA2 Cymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth o faterion ariannol a phrosesau cyfrifydda i sefyllfaoedd personol a busnes go iawn

Geiriau gorchymyn: dadansoddwch, aseswch, cyfrifwch, disgrifiwch, trafodwch, gwerthuswch, esboniwch

Marciau: yn amrywio o 2 i 12 marc

DA3 Dadansoddi gwybodaeth a data cyllid personol a busnes, gan ddangos gallu i ddehongli effaith a deilliannau posib ar sail y cyd-destun

Geiriau gorchymyn: dadansoddwch, aseswch, trafodwch, gwerthuswch

Marciau: yn amrywio o 6 i 12 marc

DA4 Gwerthuso sut gellir defnyddio gwybodaeth a data ariannol, a'r berthynas rhyngddynt, er mwyn cyfiawnhau casgliadau sy'n ymwneud â chyllid personol a busnes

Geiriau gorchymyn: dadansoddwch, aseswch, trafodwch, gwerthuswch

Marciau: yn amrywio o 6 i 12 marc

Cynnwys hanfodol

Gosodir y cynnwys hanfodol dan feysydd cynnwys. Rhaid i'r dysgwyr astudio'r holl gynnwys penodedig cyn yr asesiad.

A Deall pwysigrwydd rheoli cyllid personol

A1 Swyddogaethau a rôl arian

Mae'r gallu i drin arian a dderbynnir, a chadw rheolaeth ar arian a delir, yn ofyniad sylfaenol i sicrhau llwyddiant personol a busnes. Mae'r llwyddiant hwn yn dibynnu ar ddeall beth yw 'arian'.

- Swyddogaethau arian:
 - uned cyfrif
 - dull cyfnewid
 - storfa gwerth
 - cynnig cyfreithiol i dalu (*legal tender*).
- Mae nifer o ffactorau'n cael effaith a dylanwad ar rôl arian:
 - agweddau personol at risg a gwobr, cael benthyg, gwario a chynilo
 - cyfnodau bywyd (plentyndod, glaslencyndod, oedolyn ifanc, canol oed, henoed) prif nodweddion pob cyfnod, anghenion a goblygiadau ariannol pob cyfnod
 - diwylliant, gan gynnwys credoau crefyddol a moesegol
 - gall digwyddiadau bywyd amrywio cylchred bywyd unigolyn o un person i'r nesaf
 - dylanwadau/tueddiadau allanol a'r effeithiau sy'n gysylltiedig â materion ariannol
 - cyfraddau llog, cost cael benthyg yn erbyn gwobrwyon cynilo.
- Cynllunio gwariant, egwyddorion cyffredin i'w hystyried wrth gynllunio cyllid personol:
 - osgoi mynd i ddyled
 - cadw rheolaeth ar gostau
 - osgoi achos cyfreithiol a/neu adfeddiannu
 - aros yn ddiddyled
 - cynnal statws credyd da
 - osgoi methdaliad
 - rheoli arian i gyllido pryniadau
 - creu incwm a chynilion
 - gosod targedau a nodau ariannol
 - darparu yswiriant yn erbyn colledion neu afiechyd
 - gwrthweithio effeithiau chwyddiant.

A2 Ffyrdd gwahanol i dalu

Defnyddio arian fel dull talu, manteision ac anfanteision:

- arian
- cerdyn debyd
- cerdyn credyd
- siec
- trosglwyddiad electronig
- debyd uniongyrchol
- archeb sefydlog
- cardiau rhagdaledig
- cardiau digyffwrdd
- cardiau tâl
- cardiau siop
- bancio symudol
- System Clirio Awtomataidd y Bancwyr (BACS)
- Gwasanaeth Taliadau Cyflymach (FPS)
- System Dalu Awtomataidd y Tŷ Clirio (CHAPS).

A3 Cyfrifon cyfredol

Mathau gwahanol, nodweddion, manteision ac anfanteision, gwasanaethau gwahanol a gynigir:

- safonol
- pecyn, premiwm
- sylfaenol
- myfyrwyr.

A4 Rheoli cyllid personol

- Addasrwydd cynnyrch a gwasanaethau cyllid gwahanol yn erbyn anghenion unigolion.
- Mathau gwahanol o gael benthg arian, nodweddion, manteision ac anfanteision:
 - gorddrafft
 - benthgyiadau personol
 - hurbwrcas
 - morgesi
 - cardiau credyd
 - benthgyiadau diwrnod cyflog
- Mathau gwahanol o nodweddion cynilo a buddsoddi, manteision ac anfanteision:
 - cyfrifon cynilo unigol (ISAs)
 - cyfrifon cynilo a chadw
 - bondiau premiwm
 - bondiau a giltiau
 - cyfranddaliadau
 - pensiynau.
- Risgiau a gwobrwyon cynilo yn erbyn buddsoddi.
- Cynnyrch yswiriant gwahanol:
 - cynnyrch (car, cartref a chynnwys, sicrwydd ac yswiriant bywyd, teithio, anifail anwes, iechyd)
 - gwahanol fathau o bolisi yswiriant ar gyfer pob math o gynnyrch
 - nodweddion mathau gwahanol o yswiriant
 - manteision ac anfanteision mathau a nodweddion gwahanol.

B Archwilio'r sector cyllid personol

B1 Nodweddion sefydliadau ariannol

Mathau o sefydliadau a'u manteision a'u hanfanteision:

- Banc Lloegr
- banciau
- cymdeithasau adeiladu
- undebau credyd
- Cynilion a Buddsoddiadau Cenedlaethol
- cwmnïau yswiriant
- cwmnïau pensiwn
- gwystlwyr
- benthgyiadau diwrnod cyflog.

B2 Cyfathrebu â chwsmeriaid

Dulliau rhyngweithio â chwsmeriaid, manteision ac anfanteision:

- cangen
- bancio ar-lein
- bancio dros y ffôn
- bancio symudol
- bancio drwy'r post

B3 Diogelu defnyddwyr mewn perthynas â chyllid personol

Swyddogaeth, rôl a chyfrifoldebau:

- Awdurdod Ymddygiad Ariannol (FCA)
- Gwasanaeth yr Ombwdsmon Ariannol (FOS)
- Cynllun Iawndal Gwasanaethau Ariannol (FSCS)
- deddfwriaeth – credyd defnyddwyr.

B4 Gwybodaeth, cyfarwyddyd a chyngor

Swyddogaeth, rôl a chyfrifoldebau, manteision ac anfanteision:

- Cyngor ar Bopeth
- cynghorydd ariannol annibynnol (IFA)
- gwefannau cymharu prisiau
- cynghorwyr dyledion
- Trefniadau Gwirfoddol Annibynnol (IVAs)
- methdaliad.

C Deall pwrpas cyfrifydda**C1 Pwrpas cyfrifydda**

- Cofnodi trafodion.
- Rheoli busnes (cynllunio, monitro a rheolaeth).
- Cydymffurfio (atal twyll, cydymffurfio â'r gyfraith a rheoliadau).
- Mesur perfformiad.
- Cadw rheolaeth – helpu i atal twyll, symiau masnach derbynadwy a thaladwy.

C2 Mathau o incwm

- Incwm cyfalaf:
 - benthyciad
 - morgeisi
 - cyfranddaliadau
 - cyfalaf y perchennog
 - dyledebau.
- Incwm refeniw:
 - gwerthiannau arian
 - gwerthiannau credyd
 - rhent a dderbynnir
 - comisiwn a dderbynnir
 - llog a dderbynnir
 - gostyngiad a dderbynnir.

C3 Mathau o wariant

- Gwariant cyfalaf:
 - asedau anghyfredol – cyffyrddadwy (tir, adeiladau ac eiddo, peiriannau a chyfarpar, cerbydau, celfi a ffitiadau)
 - anghyffyrddadwy (ewyllys da, patentau, nodau masnach, enwau brand).
- Gwariant refeniw:
 - stocrestr (*inventory*)
 - rhent
 - ardrethi
 - gwres a golau
 - dŵr
 - yswiriant
 - costau gweinyddol
 - ffôn
 - costau postio
 - offer swyddfa
 - cyflogau
 - taliadau
 - marchnata
 - ffioedd banc
 - llog a dalwyd
 - dibrisiant llinell-syth
 - dibrisiant gweddill gostyngol
 - gostyngiad a ganiateir.

D Dewis a gwerthuso gwahanol ffynonellau cyllid busnes

D1 Ffynonellau cyllid

Manteision, anfanteision, tymor byr a thymor hir:

- mewnol:
 - elw a gedwir
 - asedau cyfredol net
 - gwerthu asedau
- allanol:
 - cyfalaf y perchennog
 - benthyciadau
 - cyllido torfol
 - morgeisi
 - cyfalaf menter
 - ffactoreiddio dyledion
 - hurbwrcas
 - prydlesu
 - credyd masnach
 - grantiau
 - rhoddion
 - benthycia rhwng cymheiriaid
 - disgowntio anfonebau.

E Rhagolygon adennill costau a llif arian

Ni roddir fformiwlâu a ddefnyddir yn y pwnc hwn yn yr asesiad allanol.

E1 Rhagolygon llif arian

- Mewnloedd/derbyniadau:
 - gwerthiannau arian
 - gwerthiannau credyd
 - benthyciadau
 - cyfalaf a gyflwynwyd
 - gwerthu asedau
 - llog a dderbyniwyd o'r banc.
- All-lifoedd/taliadau:
 - pryniadau arian
 - pryniadau credyd
 - rhent
 - ardrethi
 - cyflogau
 - taliadau
 - cyfleustodau
 - prynu asedau
 - Treth ar Werth (VAT)
 - llog a dalwyd i'r banc.
- Paratoi, cwblhau, dadansoddi, diwygio a gwerthuso llif arian.
- Defnyddio rhagolygon llif arian ar gyfer cynllunio, monitro, cadw rheolaeth, gosod targedau.
- Manteision a chyfyngiadau rhagolygon llif arian.

E2 Dadansoddiad adennill costau

- Costau:
 - newidiol
 - lled-newidiol
 - sefydlog
 - cyfanswm.
- Gwerthiannau:
 - cyfanswm refeniw
 - cyfanswm gwerthiannau
 - pris gwerthu fesul uned
 - gwerthiannau yn ôl gwerth a/neu mewn unedau.
- Cyfrifo gan ddefnyddio/drin fformiwlâ adennill costau (unedau a/neu werth gwerthiannau), cwblhau siart adennill costau, pwynt adennill costau.
- Nodi maes elw, maes colled.
- Nodi a chyfrifo lled diogelwch (unedau a gwerth).
- Cyfrifo cyfanswm y cyfraniad, manteision a chyfyngiadau cyfraniad fesul uned.
- Defnyddio adennill costau er mwyn cynllunio, monitro, cadw rheolaeth, gosod targedau.
- Paratoi, cwblhau, dadansoddi, diwygio a gwerthuso adennill costau.

F Cwblhau datganiadau o incwm cynhwysfawr a datganiadau o'r sefyllfa ariannol a gwerthuso perfformiad busnes

Mae hyn yn ymwneud ag unig fasnachwyr yn unig. Ni roddir fformiwlâu a ddefnyddir yn y pwnc hwn yn yr asesiad allanol.

F1 Datganiad o incwm cynhwysfawr

- Pwrpas a defnydd.
- Cwblhau, cyfrifo a diwygio i gynnwys elw gros (refeniw, stocrestrau agoriadol, pryniadau, stocrestrau cloi, cost nwyddau a werthwyd), cyfrifo elw/colled am y flwyddyn (treuliau, incwm arall).
- Addasiadau ar gyfer dibrisiant (llynell-syth a gweddill gostyngol).
- Addasiadau ar gyfer rhagdaliadau, croniadau.
- Dehongli, dadansoddi a gwerthuso datganiadau.

F2 Datganiad o'r sefyllfa ariannol

- Pwrpas a defnydd.
- Cwblhau, cyfrifo a diwygio'r datganiad gan ddefnyddio cyflwyniad fertigol i gynnwys:
 - asedau anghyfredol (cyffyrddadwy ac anghyffyrddadwy, cost, dibrisiant ac amorteiddiad, llyfrwerth net)
 - asedau cyfredol (stocrestrau, symiau masnach derbynadwy, rhagdaliadau, banc, arian)
 - rhwymedigaethau cyfredol (gorddrafft banc, croniadau, symiau masnach taladwy)
 - asedau/rhwymedigaethau cyfredol net
 - rhwymedigaethau anghyfredol (benthyciad banc a morgais)
 - asedau net
 - cyfalaf (cyfalaf agoriadol, trosglwyddo elw neu golled, arian a dynnir allan, cyfalaf cloi).
- Addasiadau ar gyfer dibrisiant llynell-syth (cost $x\%$) gweddill gostyngol (cost – dibrisiant hyd yma $x\%$).
- Addasiadau ar gyfer rhagdaliadau, croniadau.
- Dehongli, dadansoddi a gwerthuso datganiadau.

F3 Mesur proffidioldeb

Cyfrifo, dehongli, dadansoddi a gwerthuso:

- maint yr elw gros: $(\text{elw gros/refeniw}) \times 100$
- ychwanegiad: $(\text{elw gros/cost gwerthiannau}) \times 100$
- maint yr elw: $(\text{elw/refeniw}) \times 100$
- dychweliad ar gyfalaf a ddefnyddiwyd (ROCE): $(\text{elw/cyfalaf a ddefnyddiwyd}) \times 100$

F4 Mesur hylifedd

Cyfrifo, dehongli, dadansoddi a gwerthuso:

- cymhareb gyfredol: asedau cyfredol/rhwymedigaethau cyfredol
- cymhareb cyfalaf hylifol: $(\text{asedau cyfredol} - \text{stoc})/\text{rhwymedigaethau cyfredol}$

F5 Mesur effeithlonrwydd

Cyfrifo, dehongli, dadansoddi a gwerthuso:

- dyddiau casglu dyledwyr: $(\text{symiau masnach derbynadwy/gwerthiannau credyd}) \times 365$
- dyddiau talu credydwyr: $(\text{symiau masnach taladwy/pryniadau credyd}) \times 365$
- trosiant stoc: $(\text{stoc cyfartalog/cost gwerthiannau}) \times 365$

F6 Cyfyngiadau cymarebau

- Cyfyngiadau cymarebau wrth asesu perfformiad busnes.

Disgrifwyr graddau

I gyflawni gradd mae disgwyl i'r dysgwyr arddangos y priodoleddau hyn ar draws cynnwys hanfodol yr uned. Bydd egwyddor cydweddiad gorau yn weithredol wrth ddyfarnu graddau.

Llwyddo ar Lefel 3

Bydd y dysgwyr yn gallu arddangos gwybodaeth a dealltwriaeth o egwyddorion cyllid personol a busnes, a phennu camau gweithredu priodol. Byddant yn gallu rhesymoli'r data sydd ar gael mewn gwahanol sefyllfaoedd personol a busnes. Gall y dysgwyr werthfawrogi'r heriau a wynebir gan unigolion a busnesau a sut mae'r sefyllfa ariannol wedi effeithio arnynt. Byddant yn gallu cymhwyso prosesau cyfrifydda, a dangos dealltwriaeth o'r ffactorau sy'n dylanwadu ar berfformiad ariannol busnes. Byddant yn dangos dealltwriaeth o'r angen i baratoi a dadansoddi datganiadau o incwm cynhwysfawr a datganiadau o'r sefyllfa ariannol. Gall y dysgwyr gynnig argymhellion o ran cyllid personol a gwella busnesau a'u cyfiawnhau ar sail dadansoddiad o wybodaeth ariannol.

Rhagoriaeth ar Lefel 3

Bydd y dysgwyr yn gallu cymhwyso egwyddorion cyllid personol a busnes er mwyn medru gwerthuso'n feirniadol sefyllfaoedd go iawn a phennu camau gweithredu priodol. Gallant gymhwyso egwyddorion, modelau a damcaniaethau er mwyn cyflwyno gwerthusiadau rhesymegol mewn sefyllfaoedd personol a busnes realistig. Mae'r dysgwyr yn llunio barn briodol ac yn cyflwyno argymhellion wedi eu cyfiawnhau'n llwyr ar gyfer camau gweithredu'n seiliedig ar ddadansoddiad o'r data ariannol. Byddant yn deall pwysigrwydd datganiadau o incwm cynhwysfawr a datganiadau o'r sefyllfa ariannol a gallant ddadansoddi'r datganiadau hyn yn drefnus ac yn feirniadol. Gall y dysgwyr gyfiawnhau'n llwyr argymhellion o ran cyllid personol a gwella busnesau ar sail dadansoddiad trylwyr o wybodaeth ariannol.

Termau allweddol a ddefnyddir yn nodweddiadol wrth asesu

Yn y tabl sy'n dilyn gwelir y termau allweddol a ddefnyddir yn gyson gan Pearson wrth asesu er mwyn sicrhau bod myfyrwyr yn cael eu gwobrwyo am arddangos y sgiliau angenrheidiol.

Sylwer: ni ddefnyddir y rhestr isod o reidrwydd ym mhob papur/sesiwn a chanllaw yn unig ydyw.

Gorchymyn neu derm	Diffiniad
Dadansoddi (Dadansoddwch)	Mae'r dysgwyr yn cyflwyno canlyniad archwiliad trefnus a manwl naill ai drwy ddadelfennu: <ul style="list-style-type: none"> • thema, pwnc neu sefyllfa er mwyn dehongli ac astudio'r berthynas rhwng y rhannau a/neu • wybodaeth neu ddata i ddehongli ac astudio tueddiadau allweddol a chydberthnasoedd.
Asesu (Aseswch)	Mae'r dysgwyr yn cyflwyno ystyriaeth ofalus o amryw o ffactorau neu ddigwyddiadau sy'n berthnasol i sefyllfa benodol neu'n nodi'r rhai mwyaf pwysig neu berthnasol a dod i gasgliad.
Cyfrifo (Cyfrifwch)	Mae'r dysgwyr yn gweithio ateb allan, fel arfer trwy adio, lluosio, tynnu neu rannu. Gall hyn ofyn am ddefnyddio fformiwla.
Disgrifio (Disgrifiwch)	Mae'r dysgwyr yn rhoi cyfrif am rywbeth, camau mewn proses neu nodweddion rhywbeth. Mae angen i'r datganiadau a wneir yn yr ymateb gael eu datblygu, gan eu bod yn aml yn gysylltiedig/mewn trefn resymegol, ond nid oes rhaid cynnwys cyfiawnhad neu reswm.

Gorchymyn neu derm	Diffiniad
Trafod (Trafodwch)	<p>Mae'r dysgwyr yn ystyried agweddau gwahanol ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • thema neu bwnc; • y berthynas rhyngddynt; a • pha mor bwysig ydynt. <p>Nid oes angen dod i gasgliad.</p>
Gwerthuso (Gwerthuswch)	<p>Mae gwaith y dysgwyr yn tynnu ar amrywiaeth o wybodaeth, themâu neu gysyniadau er mwyn ystyried agweddau megis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cryfderau neu wendidau • manteision neu anfanteision • camau gweithredu amgen • perthnasedd neu arwyddocâd. <p>Dylai ymholiadau'r dysgwyr arwain at lunio barn a gefnogir sy'n dangos perthynas â'i chyd-destun. Mae hyn yn aml ar ffurf casgliad. Bydd y dystiolaeth yn ysgrifenedig.</p>
Esbonio (Esboniwch)	<p>Mae gwaith y dysgwyr yn dangos manylion eglur ac yn rhoi rhesymau a/neu dystiolaeth i gefnogi barn, safbwynt neu ddadl. Gallai ddangos sut y deuir at gasgliadau. Gall y dysgwyr ddangos eu bod yn deall tarddiad, swyddogaethau ac amcanion pwnc, a'i addasrwydd i'r diben.</p>
Rhoi (Rhowch)	<p>Gall y dysgwyr ddarparu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enghreifftiau • cyfiawnhad.
Nodi (Nodwch)	<p>Mae'r dysgwyr yn nodi prif nodweddion neu bwrpas rhywbeth drwy ei adnabod a/neu fedru dirnad a deall ffeithiau neu briodweddau.</p>
Enghreifftio (Enghreifftiwch)	<p>Mae'r dysgwyr yn cynnwys enghreifftiau, delweddau neu ddiagramau i ddangos yr hyn a olygir mewn cyd-destun penodol.</p>
Amlinellu (Amlinellwch)	<p>Mae gwaith, perfformiad neu ymarfer y dysgwyr yn rhoi crynodeb, trosolwg neu ddisgrifiad cryno o rywbeth.</p>

Cysylltiadau ag unedau eraill

Wrth asesu'r uned hon dylid tynnu ar wybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau a ddatblygwyd o'r unedau canlynol:

- Unit 7: Business Decision Making
- Uned 10: Cofnodi Trafodion Ariannol
- Unit 11: Final Accounts for Public Limited Companies
- Unit 12: Financial Statements for Specific Businesses
- Uned 13: Cyfrifydda Cost a Rheoli.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan staff busnesau lleol fel mentoriaid.

Uned 8: Proses Recriwtio a Dewis

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **60**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn archwilio sut mae'r broses recriwtio'n cael ei gweithredu mewn busnes. Bydd yr uned yn rhoi cyfle i'r dysgwyr gymryd rhan mewn cyfweiliadau dewis ac adolygu eu perfformiad.

Cyflwyniad i'r uned

Mae recriwtio'r bobl iawn yn hanfodol i lwyddiant busnes. Mae'n bwysig bod y prosesau a'r gweithdrefnau sydd ynghlwm wrth recriwtio a dewis yn diwallu anghenion busnes ac yn cydymffurfio â rheoliadau cyfredol. Byddwch yn dysgu bod recriwtio llwyddiannus yn allweddol i gynnal llwyddiant busnes, gan mai pobl yn aml sy'n cael eu hystyried yn adnodd mwyaf gwerthfawr busnes. Byddwch yn archwilio'r offer dewis amrywiol a'r defnydd helaeth o dechnoleg yn y maes hwn. Bydd busnesau sydd â phroses recriwtio effeithiol ar waith yn fwy tebygol o wneud penodiadau llwyddiannus. Mewn marchnad lafur gystadleuol mae hon yn fantais fawr a bydd yn cynnal llwyddiant busnes.

Bydd yr uned hon yn rhoi cyfle i chi, drwy chwarae rôl, gymryd rhan mewn cyfweiliadau dewis. Bydd angen bod yn drefnus a pharatoi ar eu cyfer fel bod modd dangos eich sgiliau cyfathrebu yn y cymhwysedd hwn sy'n gysylltiedig â gwaith.

Bydd yr uned hon yn rhoi sylfaen i chi symud ymlaen i gyflogaeth, er enghraifft mewn rôl adnoddau dynol, neu i addysg uwch. Drwy gymryd rhan mewn gweithgareddau recriwtio bydd yr uned yn eich helpu i ddatblygu'r sgiliau sy'n angenrheidiol mewn sefyllfa gyfweiliad. Cewch gyfle i adolygu eich perfformiad eich hun a dadansoddi'ch sgiliau i'w datblygu.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Archwilio sut mae recriwtio a dewis effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes
- B** Ymgymryd â gweithgaredd recriwtio i ddangos y prosesau sy'n arwain at gynnig swydd llwyddiannus
- C** Myfyrto ar y broses recriwtio a dewis a'ch perfformiad eich hun.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
A Archwilio sut mae recriwtio a dewis effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes	A1 Recriwtio staff A2 Proses recriwtio a dewis A3 Ystyriaethau moesegol a chyfreithiol yn y broses recriwtio	Adroddiad sy'n archwilio'r broses recriwtio mewn busnes mawr.
B Ymgymryd â gweithgaredd recriwtio i ddangos y prosesau sy'n arwain at gynnig swydd llwyddiannus	B1 Ceisiadau am swydd B2 Cyfweiliadau a sgiliau	Rhaid i'r dysgwyr gyfranogi mewn gweithgaredd recriwtio a dewis. Bydd angen iddynt gyfweled a chael eu cyfweled a chwblhau'r ddogfennaeth briodol.
C Myfyrio ar y broses recriwtio a dewis a'ch perfformiad eich hun	C1 Adolygu a gwerthuso C2 Dadansoddiad SWOT a chynllun gweithredu	Bydd angen i'r dysgwyr ddangos tystiolaeth o'r holl ddogfennau a grewyd. Gallu i feirniadu eu perfformiad eu hunain, gan gynnwys beth allai fod wedi mynd yn well a pha sgiliau y dylid eu datblygu fel y gall y dysgwyr wella eu cyflogadwyedd. Dadansoddiad SWOT o'u perfformiad yn y gweithgaredd cyfweled mewn cysylltiad â'u cynlluniau i'r dyfodol.

Cynnwys

Nod dysgu A: Archwilio sut mae recriwtio a dewis effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes

A1 Recriwtio staff

- Cynllunio'r gweithlu: mewn busnes mawr gyda 250+ o staff, e.e. adwerthu, cwmni cynhyrchu neu fusnes ariannol, edrych ar y rhesymau dros recriwtio staff newydd, megis:
 - twf y busnes: lleol, cenedlaethol a rhyngwladol
 - rolau swydd newidiol
 - newid systemau
 - llenwi swyddi newydd a grewyd yn sgîl cael mwy o le neu ddatblygu cynnyrch
 - swyddi gwag a achoswyd gan staff yn gadael/trosiant staff
 - dyrchafiadau mewnol
 - swyddfa neu gangen newydd a'r angen am staff ychwanegol
 - anwadaliadau (*fluctuations*) tymhorol sy'n gofyn am staff dros dro.
- Defnydd o ganolfannau gwaith ac asiantaethau, hysbysebion mewnol yn erbyn hysbysebion allanol, dulliau recriwtio traddodiadol ac ar-lein.
- Sut mae'r broses recriwtio'n cysylltu â llwyddiant busnes.
- Sut mae proses recriwtio broffesiynol yn arwain at integreiddio staff yn effeithlon.

A2 Proses recriwtio a dewis

- Proses recriwtio – pwrpas y dogfennau ar gyfer recriwtio mewnol ac allanol:
 - hysbyseb swydd – lleoli'r hysbyseb, mewnol/allanol, cyfnodolyn/gwefan
 - dadansoddiad swydd
 - disgrifiad swydd – cynnwys y tasgau a chyfrifoldebau'r swydd
 - manyleb person a sgiliau gofynnol ar gyfer y swydd – ydyn nhw'n hanfodol neu'n ddymunol?
 - CV yn erbyn ffurflenni cais
 - llythyr cais
 - recriwtio ar-lein a sut gallai'r broses ymgeisio fod yn fwy cost-effeithiol wrth ddefnyddio technoleg.
- Dewis, gan gynnwys canolfannau asesu a phrofion seicometrig, cyfweiliadau gweithgaredd grŵp/tîm (dros y ffôn, wyneb yn wyneb, grŵp a phanel), cyflwyniadau mewn cyfweiliadau, profion byr mewn cyfweiliadau:
 - protocol cyfweiliad, mathau o ddulliau dewis a sut mae hynny'n cyfrannu at y broses – manteision ac anfanteision
 - prosesau dewis cychwynnol a chyfweiliadau sgrinio dros y ffôn neu brofion byr, ar-lein, gwerthfawrogi bod gwahanol brosesau'n briodol ar gyfer y rolau amrywiol mewn busnes
 - defnyddio technoleg yn y broses, ceisiadau ar-lein, CV wedi'i lanlwytho neu drwy'r post
 - cyfathrebu â darpar gyflogeion: ydy'r llwybrau'n rhai hylaw, oes modd monitro'r broses?
 - ansawdd y broses a'r dogfennau
 - cysylltu'r broses ag effeithlonrwydd a llwyddiant busnes.

A3 Ystyriaethau moesegol a chyfreithiol yn y broses recriwtio

- Pam mae rhaid i brosesau recriwtio fod yn foesegol a chydymffurfio â deddfwriaeth cyfle cyfartal; beth yw'r cyfrifoldebau moesegol a'r ddeddfwriaeth gyfredol sy'n ymwneud â beth yw cyfle cyfartal.
- Ystyriaethau moesegol, gan gynnwys:
 - gonestrwydd mewn hysbyseb
 - cynnal cyfrinachedd
 - sicrhau bod yr un cwestiynau'n cael eu gofyn i bob ymgeisydd sy'n cael cyfweiliad

- defnyddio'r un meini prawf ar gyfer pob ymgeisydd
- datgelu os yw perthnasau neu ffrindiau'n gweithio i'r un busnes.
- Mae deddfwriaeth cyfle cyfartal gyfredol o ran rhywedd, oedran, hil, anabledd, isafswm cyflog i gyd yn effeithio ar y broses recriwtio; gall anawsterau godi os na chydymffurfir â'r holl gyfraith gyfredol yn y maes hwn.
- Deddfwriaeth hawl i weithio gyfredol, gwirio dogfennau.

Nod dysgu B: Ymgymryd â gweithgaredd recriwtio i ddangos y prosesau sy'n arwain at gynnig swydd llwyddiannus

B1 Ceisiadau am swydd

Dewis rôl swydd ar gyfer y busnes yn unol â'r uchod ac yna paratoi'r holl ddogfennau perthnasol:

- hysbyseb swydd gan roi enghreifftiau addas o ble gellid ei gosod
- dadansoddiad swydd
- disgrifiad swydd
- manyleb person
- ffurflen gais
- CV personol
- llythyr cais.

B2 Cyfweiliadau a sgiliau

- Sgiliau cyfathrebu sy'n ofynnol ar gyfer sefyllfaoedd cyfweiliad: iaith y corff a sgiliau gwranddo, ymagweddau proffesiynol, iaith ffurfiol, sgiliau ac agweddau'r cyfwelydd a'r cyfwelai, chwarae rôl, iaith y corff, gwisg, cwestiynau cyfweiliad.
- Llunio cwestiynau cyfweiliad.
- Ffurflen adborth ar y cyfweiliad.
- Ffurflen arsylwi.
- Adolygu ceisiadau gan y grŵp cymheiriaid.
- Cyflwyno ceisiadau i'r grŵp cymheiriaid.
- Arddangos cymhwysedd cysylltiedig â gwaith (cyfweld a chael cyfweiliad), dadansoddi sut aeth y gweithgaredd, a ofynnwyd y cwestiynau cywir i sicrhau'r canlyniad a ddymunid, a wnaeth yr hysbyseb, y disgrifiad swydd a'r fanyleb person arwain at gael y lefel briodol o wybodaeth ar y ffurflen gais a'r llythyr esboniadol; a gydymffurfiwyd â deddfwriaeth cyfle cyfartal.
- Gwerthuso'r ddogfennaeth a gynhyrchwyd ar gyfer y broses: a gafodd ei pharatoi i ddewis yr ymgeisydd iawn? A lwyddodd ffurflenni/cwestiynau'r broses gyfweld i sicrhau bod yr ymgeiswyr yn arddangos eu sgiliau'n effeithiol? A allasai fod yn well?

Nod dysgu C: Myfyrio ar y broses recriwtio a dewis a'ch perfformiad eich hun

C1 Adolygu a gwerthuso

- Gweithgaredd chwarae rôl.
- Arfarniad yr unigolyn o'i rolau ei hun wrth gyfweld, cael cyfweiliad ac arsylwi.
- Adolygu sgiliau cyfathrebu.
- Adolygu gallu i drefnu
- Asesu sut mae'r sgiliau a enillwyd yn cefnogi datblygu sgiliau cyflogadwyedd.

C2 Dadansoddiad SWOT a chynllun gweithredu

- Dadansoddiad SWOT (Cryfderau, Gwendidau, Cyfleoedd, Bygythiadau) o berfformiad unigolion yn y gweithgareddau chwarae rôl.
- Hunan-arfarnu'r digwyddiadau a'r ddogfennaeth a baratowyd, a sut roedd hynny'n cefnogi'r gweithgaredd.
- Adolygu a oedd y broses yn effeithiol a sut mae dysgwyr yn teimlo y gallai fod angen datblygu eu sgiliau ymhellach i fedru cynnal cyfweiliadau a chyfranogi ynddynt yn fwy effeithiol.
- Cynllun gweithredu i amlygu sut i fynd i'r afael ag unrhyw wendidau yn y set sgiliau.

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Archwilio sut mae recriwtio a dewis effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes		A.Rh1 Gwerthuso'r prosesau recriwtio a ddefnyddir a sut maent yn cyfrannu at lwyddiant busnes dewisedig.
A.LI1 Esbonio sut mae busnes mawr yn recriwtio ac yn dewis gan roi rhesymau dros eu prosesau. A.LI2 Esbonio sut a pham mae busnes yn cadw at brosesau recriwtio sy'n foeseogol ac yn cydymffurfio â chyfraith cyflogaeth gyfredol.	A.T1 Dadansoddi'r dulliau recriwtio gwahanol a ddefnyddir mewn busnes dewisedig.	
Nod dysgu B: Ymgymryd â gweithgaredd recriwtio i ddangos y prosesau sy'n arwain at gynnig swydd llwyddiannus		B.Rh2 Gwerthuso pa mor dda fu'r dogfennau a baratowyd a chyfranogi yn y gweithgareddau cyfweiliad yn cefnogi'r broses o gael cynnig swydd. C.Rh3 Gwerthuso pa mor dda oedd y broses recriwtio a dewis yn cydymffurfio ag arfer gorau, gan ddod i gasgliadau rhesymedig ynghylch sut bydd yn cefnogi'ch gyrfa yn y dyfodol.
B.LI3 Paratoi dogfennaeth briodol i'w defnyddio mewn gweithgareddau dewis a recriwtio. B.LI4 Cyfranogi yn y cyfweiliadau dewis, fel cyfwelydd a chyfwelai.	B.T2 Mewn cyfweiliadau recriwtio, arddangos ymatebion a chwestiynu dadansoddol fel bod modd asesu gwybodaeth a sgiliau.	
Nod dysgu C: Myfrio ar y broses recriwtio a dewis a'ch perfformiad eich hun		
C.LI5 Cwblhau dadansoddiad SWOT ar eich perfformiad yn y gweithgareddau cyfweld. C.LI6 Paratoi cynllun datblygu sgiliau personol ar gyfer sefyllfaoedd cyfweiliad yn y dyfodol.	C.T3 Dadansoddi canlyniadau'r broses a sut bydd y sgiliau a ddatblygir gennych yn cyfrannu at eich llwyddiant yn y dyfodol.	

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o ddau aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nod dysgu: A (A.LI1, A.LI2, A.T1, A.Rh1)

Nodau dysgu: B ac C (B.LI3, B.LI4, C.LI5, C.LI6, B.T2, C.T3, B.Rh2, C.Rh3)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion o ran adnoddau

Ar gyfer yr uned hon, bydd angen i'r dysgwyr gael mynediad i ystod o wybodaeth fusnes gyfredol o wefannau ac adnoddau printiedig.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Nod dysgu A

Bydd y dysgwyr yn ysgrifennu adroddiad sy'n cynnwys gwybodaeth am sut mae busnes yn recriwtio staff. Defnyddir busnes mawr sydd â 250+ o weithwyr gan fod rhai busnesau bach heb system recriwtio dryloyw y gellir ei chyrchu'n hwylus. Gallai'r dysgwyr ymchwilio i nifer fach o fusnesau cyn penderfynu ar un i'w astudio er mwyn sicrhau bod y deunydd y mae arnynt ei angen ar gael. Rhaid nodi ystyriaethau moesegol a chyfreithiol perthnasol a chyfredol yn yr adroddiad. Rhaid i'r adroddiad unigol gael ei ysgrifennu mewn iaith fusnes briodol.

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn gwerthuso'r prosesau recriwtio, yn dod i gasgliad rhesymedig ac yn cyfeirio'n ddeallus at sut mae hyn yn gysylltiedig â llwyddiant busnes dewisedig. Bydd yr adroddiad yn ystyried y problemau a all effeithio ar fusnes os bydd prinder staff neu os caiff cyflogaion anaddas eu dewis oherwydd systemau recriwtio aneffeithiol.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dadansoddi'r gwahanol ddulliau recriwtio gan roi sylw i gryfderau a gwendidau'r systemau sydd ar waith.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn archwilio'r ffactorau o blaid cynllunio'r gweithlu a'r rhesymau pam byddai busnesau'n gorfod recriwtio rhagor o weithwyr. Rhaid i'r adroddiad ddangos dealltwriaeth o'r dulliau recriwtio a pham caiff y prosesau gwahanol eu defnyddio. Bydd y dysgwyr yn nodi a yw cyrff a/neu asiantaethau allanol yn cyfrannu at y broses o asesu neu gyfweld, gan dynnu sylw at eu cyfraniad penodol i'r ymarfer. Bydd yr adroddiad yn dangos dealltwriaeth glir o bwysigrwydd dilyniannu yn y broses recriwtio a'r defnydd o dechnoleg/dechnolegau newydd yn y maes hwn.

Nodau dysgu B ac C

Bydd y dysgwyr yn cymryd rhan mewn panel cyfweld a byddant hefyd yn cael eu cyfweld fel bod modd datblygu sgiliau ar gyfer y ddwy rôl. Bydd angen i athrawon gwblhau datganiadau tyst er mwyn cofnodi cyfranogiad a chynnwys adborth y gall y dysgwyr ei ddefnyddio i ddatblygu eu dadansoddiad SWOT.

Bydd y dysgwyr yn dangos sgiliau cyfathrebu effeithiol. Byddant yn llunio cwestiynau cyfweliad sy'n amlwg berthnasol i rôl y swydd ac yn caniatáu i sgiliau a chymwyseddau gael eu hasesu. Bydd y dysgwyr yn datblygu system deg i fonitro atebion yn y cyfweliadau, ac yn dewis yr ymgeisydd mwyaf addas. Dylid cynnwys dogfennau ym mhortffolios y dysgwyr.

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn gwneud eu gwerthusiad manwl eu hun o'r dogfennau a ddefnyddiwyd. Bydd yr adroddiad yn dod i gasgliad rhesymedig ynghylch effeithiolrwydd y dogfennau a ddefnyddiwyd yn y cyfweliad ac i ba raddau y buont o gymorth yn ystod y gweithgaredd. Bydd hefyd yn cynnwys gwerthusiad cytbwys, gan amlygu pa mor llwyddiannus oedd y berthynas rhwng y prosesau hyn ac arfer gorau'r proffesiwn. Bydd y dysgwyr yn dod i gasgliad manwl ynghylch sut bydd hyn o gymorth o ran symud ymlaen yn eu gyrfa.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn cynnig eu dadansoddiad eu hun o effeithiolrwydd y cwestiynau cyfweliad o ran asesu sgiliau a gwybodaeth. Bydd yr adroddiad yn cynnwys dadansoddiad clir o'r gweithgaredd cyfweld. Bydd y dysgwyr yn dangos cysylltiadau clir rhwng datblygu sgiliau a gwella eu rhagolygon gyrfa.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn defnyddio'r busnes a astudiwyd yn nod dysgu A i greu dogfennau dewis a recriwtio perthnasol ar gyfer rôl swydd benodol. Er mwyn cyfrannu at ddatblygiad sgiliau cyflogadwyedd, bydd y rôl a ddewisir yn realistig o ran sgiliau cyfredol y dysgwyr. Gellid rhannu'r dogfennau hyn ymhlith y dysgwyr er mwyn iddynt fedru ymgeisio am swydd a grewyd gan rywun arall a chael cyfweiliad am y rôl. Bydd y dogfennau'n addas i'r diben, yn broffesiynol ac wedi'u hysgrifennu mewn iaith fusnes briodol. Rhaid cwblhau ffurflenni cais am swydd yn llawn. Bydd y dystiolaeth yn cynnwys dadansoddiad SWOT manwl o berfformiad unigolyn yn y dasg gyfweled sy'n arwain at gynllun datblygu sy'n dangos sut mae'r dysgwyr yn bwriadu gwella gwendidau a magu hyder yn y broses gyfweled. Gellir cyfeirio yma at unrhyw brofiadau personol a chyfweiliadau cyflogaeth eraill a'u defnyddio i gefnogi'r cynllun datblygu.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r canlynol:

- Uned 1: Archwilio Byd Busnes
- Unit 6: Principles of Management
- Unit 9: Team Building in Business
- Uned 21: Hyfforddiant a Datblygiad.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- bod yn rhan o gynulleidfa sy'n asesu cyflwyniadau
- llunio/cynnig syniadau ar gyfer aseiniadau uned/astudiaethau achos/deunyddiau prosiect
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan staff busnesau lleol fel mentoriaid.

Uned 14: Ymchwilio i Wasanaeth Cwsmeriaid

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **60**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn astudio sut mae gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog yn cyfrannu at lwyddiant busnes. Bydd yr uned hon yn rhoi cyfle i ddysgwyr ddatblygu eu sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid.

Cyflwyniad i'r uned

Beth yw'r cysylltiad rhwng gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog a llwyddiant busnes? Yn yr uned hon byddwch yn dysgu bod denu cwsmeriaid newydd yn fwy costus i fusnes na chadw'r rhai presennol, felly mae'n bwysig cadw cwsmeriaid presennol yn hapus. Gellir cyflawni hyn drwy feithrin perthynas â chwsmeriaid mewnol ac allanol a rhoi gwasanaeth ardderchog iddynt sy'n rhagori ar eu hanghenion a'u disgwyliadau.

Pan fyddwch yn gweithio mewn rôl gwasanaeth cwsmeriaid bydd angen i chi ddeall pa weithdrefnau i'w dilyn wrth ddelio â cheisiadau neu gwynion cwsmeriaid. Bydd yr uned hon yn eich helpu i ddatblygu sgiliau rhyngpersonol a chyfathrebu wrth ddelio â chwsmeriaid, a deall pwysigrwydd gwybodaeth dda am y cynnyrch neu'r gwasanaeth. Byddwch yn archwilio sut mae busnes yn meithrin perthynas effeithiol â chwsmeriaid drwy ganfod a chadarnhau anghenion cwsmeriaid. Byddwch yn archwilio sut mae busnesau'n monitro ac yn gwerthuso lefel y gwasanaeth cwsmeriaid a ddarperir ganddynt drwy geisio adborth a byddwch yn gweld sut mae hyn yn helpu hysbysu gwelliannau i lefel y gwasanaeth a ddarperir.

Bydd yr uned hon yn eich galluogi i werthuso'ch sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid eich hun a chreu cynllun datblygu ar gyfer gwelliant. Hefyd, mae'r uned hon yn cefnogi hyfforddiant pellach, astudiaethau neu gyflogaeth mewn amgylchedd busnes.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Archwilio sut mae gwasanaeth cwsmeriaid effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes
- B** Ymchwilio i'r dulliau a ddefnyddir i wella gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes
- C** Arddangos gwasanaeth cwsmeriaid mewn sefyllfaoedd gwahanol, gan ddefnyddio ymddygiad priodol i fodloni disgwyliadau.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
<p>A Archwilio sut mae gwasanaeth cwsmeriaid effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes</p>	<p>A1 Gwasanaeth cwsmeriaid ym myd busnes</p> <p>A2 Disgwyliadau a bodlonrwydd cwsmeriaid</p> <p>A3 Manteision meithrin perthynas â chwsmeriaid</p> <p>A4 Deddfwriaeth a rheoliadau gwasanaeth cwsmeriaid</p>	<p>Adroddiad sy'n archwilio'r ddarpariaeth/broses gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes a gwerth darparu gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog i gefnogi llwyddiant busnes. Paratoi llawlyfr hyfforddiant gwasanaeth cwsmeriaid ar gyfer busnes dewisedig, gan gynnwys gwybodaeth am ddeddfwriaeth a rheoliadau perthnasol.</p>
<p>B Ymchwilio i'r dulliau a ddefnyddir i wella gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes</p>	<p>B1 Monitro a gwerthuso darpariaeth gwasanaeth cwsmeriaid</p> <p>B2 Dangosyddion o ran gwell perfformiad</p>	<p>Dylai'r adroddiad gynnwys hefyd y dulliau monitro a ddefnyddir i adolygu'r ddarpariaeth gwasanaeth cwsmeriaid a dylai gael ei seilio ar ddata meintiol ac ansoddol.</p>
<p>C Arddangos gwasanaeth cwsmeriaid mewn sefyllfaoedd gwahanol, gan ddefnyddio ymddygiad priodol i fodloni disgwyliadau</p>	<p>C1 Sgiliau ac ymddygiad gwasanaeth cwsmeriaid</p> <p>C2 Delio â cheisiadau a chwynion gwasanaeth cwsmeriaid</p> <p>C3 Awdit sgiliau unigol a chynllun datblygu</p>	<p>Arddangos sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid mewn o leiaf dair sefyllfa fusnes wahanol. Canolbwyntio ar ddangos gwybodaeth am y cynnyrch/ gwasanaeth wrth ddelio ag ymholiadau, ceisiadau a phroblemau cwsmeriaid. Cynllun datblygu sy'n asesu sut mae gwella sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid i ddiwallu anghenion personol a busnes.</p>

Cynnwys

Nod dysgu A: Archwilio sut mae gwasanaeth cwsmeriaid effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes

A1 Gwasanaeth cwsmeriaid ym myd busnes

- Diffiniad o wasanaeth cwsmeriaid.
- Rolau gwasanaeth cwsmeriaid a phwysigrwydd gwaith tîm.
- Pwysigrwydd dilyn rheolau a gweithdrefnau sefydliadol.
- Mae ymagweddau gwahanol at wasanaeth cwsmeriaid ar draws diwydiannau yn galw am wahanol sgiliau a gwybodaeth, megis:
 - siopau adwerthu sy'n gwerthu nwyddau cyffyrddadwy, angen am wybodaeth fanwl o'r cynnyrch a sgiliau gwerthu effeithiol
 - swyddfeydd, fel y rhai hynny sy'n cynnig gwasanaeth anghyffyrddadwy, naill ai wyneb yn wyneb â chwsmeriaid, neu gyswllt cwsmeriaid ar-lein, yn ysgrifenedig neu dros y ffôn
 - canolfannau cyswllt sy'n cysylltu â chwsmeriaid dros y ffôn, cyfyngiadau amser
 - diwydiant lletygarwch, megis sgiliau gweini bwyd neu ddiodydd.

A2 Disgwyliadau a bodlonrwydd cwsmeriaid

- Mathau gwahanol o gwsmeriaid, gan gynnwys:
 - cwsmeriaid mewnol ac allanol a'r gwahaniaethau rhyngddynt
 - personoliaethau cwsmeriaid, megis ymosodol, tawel, gofyn llawer
 - cwsmeriaid â gofynion arbennig, e.e. iaith neu ddiwylliant gwahanol, oedran, rhywedd, teuluoedd, anghenion arbennig o ran gweld, clywed neu symud.
- Cwynion cwsmeriaid:
 - deall y risg i'r busnes os na fydd yn delio â chwynion.
- Disgwyliadau a bodlonrwydd cwsmeriaid, gan gynnwys:
 - disgwyl gwasanaeth da, gwybodaeth neu wasanaeth dibynadwy, cynnig opsiynau eraill, effaith hysbysebu, enw da, argymhellion ar lafar, argymhellion gan bobl eraill
 - pwysigrwydd ymateb i anghenion cwsmeriaid, rhagori ar ddisgwyliadau cwsmeriaid drwy ddarparu cymorth ychwanegol, delio â phroblemau'n ddi-oed, cynnig gostyngiadau, cynnig cynnyrch neu wasanaethau ychwanegol, darparu cymorth eithriadol i gwsmeriaid sydd â gofynion arbennig
 - cydbwysu bodlonrwydd cwsmeriaid â nodau ac amcanion busnes.

A3 Manteision meithrin perthynas â chwsmeriaid

- Gwella enw da'r busnes.
- Cwsmeriaid sy'n dychwelyd.
- Hyder cwsmeriaid yn y busnes.
- Boddhad cyflogeion yn y gwaith.

A4 Deddfwriaeth a rheoliadau gwasanaeth cwsmeriaid

- Codau ymarfer, materion moesegol a safonau sy'n benodol i ddiwydiant neu sector arbennig.
- Goblygiadau i'r busnes os nad yw'n cydymffurfio â'r holl ofynion cyfreithiol a rheoliadol, gan gynnwys diogelu defnyddwyr, gwerthu o bell, gwerthu nwyddau, iechyd a diogelwch, diogelu data, cyfle cyfartal.

Nod dysgu B: Ymchwilio i'r dulliau a ddefnyddir i wella gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes

B1 Monitro a gwerthuso darpariaeth gwasanaeth cwsmeriaid

- Defnyddio ymchwil cwsmeriaid i nodi gwelliannau a monitro cwynion.
- Monitro gan ddefnyddio:
 - proffiliau cwsmeriaid, data, e.e. mathau o gwsmeriaid, cynnyrch neu wasanaethau a ddarperir, gofal cwsmeriaid a gwasanaeth cwsmeriaid
 - ffynonellau gwybodaeth, e.e. cwsmeriaid, cydweithwyr, rheolwyr
 - dulliau, e.e. holiaduron, cardiau sylwadau, cylchoedd ansawdd, blychau awgrymiadau arolygon staff, siopwyr dirgel, cofnodi a rhannu gwybodaeth.
- Gwerthuso gwasanaeth cwsmeriaid, gan gynnwys:
 - dadansoddi ymatebion, e.e. lefel bodlonrwydd cwsmeriaid, ansawdd y cynnyrch neu'r gwasanaeth, cydymffurfio â gofynion rheoliadaol, cydbwysu costau a manteision
 - cynllunio ar gyfer newid, datrys problemau/cwynion.

B2 Dangosyddion o ran gwell perfformiad

- Gostyngiad yn nifer y cwynion.
- Cynnydd mewn elw.
- Gostyngiad mewn trosiant staff.
- Busnes mynych gan gwsmeriaid teyrngar.

Nod dysgu C: Arddangos gwasanaeth cwsmeriaid mewn sefyllfaoedd gwahanol, gan ddefnyddio ymddygiad priodol i fodloni disgwyliadau

C1 Sgiliau ac ymddygiad gwasanaeth cwsmeriaid

- Sgiliau cyfathrebu:
 - wyneb yn wyneb, ysgrifenedig, e-bost neu gyfryngau electronig eraill, ffôn
 - geiriol, e.e. traw a thôn y llais, cwestiynau agored a chaeëdig, defnyddio'r ffôn
 - dieiriau, e.e. iaith arwyddion a iaith y corff, sgiliau gwrando
 - rhwystrau i gyfathrebu.
- Sgiliau rhyngpersonol:
 - ymarweddiad personol, e.e. agwedd, ymddygiad, hylendid, personoliaeth, sgiliau sgwrsio, gan roi ymateb cyson a dibynadwy.
- Ymddygiad, e.e. bod yn bositif, cynnig cymorth, dangos parch.

C2 Delio â cheisiadau a chwynion gwasanaeth cwsmeriaid

- Sefyllfaoedd gwasanaeth cwsmeriaid:
 - darparu gwybodaeth, cynnyrch neu wasanaethau, hyrwyddo cynnyrch a gwasanaethau ychwanegol, rhoi cyngor, cymryd a throsglwyddo negeseuon
 - cyfyngiadau rôl ac awdurdod, cadw cofnodion
 - delio â phroblemau, trin cwynion, mesurau adferol, argyfyngau, polisïau sefydliadol.

C3 Awdit sgiliau unigol a chynllun datblygu

- Awdit o sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid.
- Dadansoddiad SWOT (Cryfderau, Gwendidau, Cyfleoedd, Bygythiadau) personol i asesu unrhyw fylchau, e.e. sgiliau rhyngpersonol a chyfathrebu – iaith y corff, sgiliau gwrando, delio â chwynion, gweithio gydag eraill.
- Pennu amcanion o ran cyflawni nodau datblygu sgiliau ar gyfer rôl gwasanaeth cwsmeriaid benodol trwy:
 - nodi'r adnoddau a'r gefnogaeth sy'n angenrheidiol i gyflawni'r amcanion
 - pennu dyddiadau adolygu
 - monitro'r cynllun i asesu cynnydd yn erbyn targedau.

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Archwilio sut mae gwasanaeth cwsmeriaid effeithiol yn cyfrannu at lwyddiant busnes		A.Rh1 Gwerthuso pwysigrwydd darparu gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog a chydymffurfio â deddfwriaeth a rheoliadau cyfredol i fusnes dewisedig.
<p>A.LI1 Disgrifio dulliau gwahanol o ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid mewn diwydiannau gwahanol.</p> <p>A.LI2 Archwilio sut gall gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes dewisedig gyflawni disgwyliadau a bodlonrwydd cwsmeriaid a chydymffurfio â deddfwriaeth a rheoliadau cyfredol perthnasol.</p>	<p>A.T1 Dadansoddi sut mae deddfwriaeth a rheoliadau'n effeithio ar ddarpariaeth gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes dewisedig.</p>	
Nod dysgu B: Ymchwilio i'r dulliau a ddefnyddir i wella gwasanaeth cwsmeriaid mewn busnes		B.Rh2 Gwerthuso manteision gwella perfformiad gwasanaeth cwsmeriaid o safbwynt y busnes, y cwsmer a'r cyflogai.
<p>B.LI3 Ymchwilio i'r dulliau y gall busnes eu defnyddio i wella'r ddarpariaeth gwasanaeth cwsmeriaid.</p>	<p>B.T2 Dadansoddi dulliau gwahanol o fonitro gwasanaeth cwsmeriaid ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth mewn busnes dewisedig.</p>	
Nod dysgu C: Arddangos gwasanaeth cwsmeriaid mewn sefyllfaoedd gwahanol, gan ddefnyddio ymddygiad priodol i fodloni disgwyliadau		C.Rh3 Dangos menter wrth wneud argymhellion o safon uchel wedi eu cyfiawnhau i ddatblygu'ch sgiliau rhyngbersonol a chyfathrebu er mwyn diwallu anghenion cwsmeriaid a busnesau.
<p>C.LI4 Dangos sgiliau rhyngbersonol a chyfathrebu sy'n briodol i ddiwallu anghenion cwsmeriaid mewn sefyllfaoedd gwahanol.</p> <p>C.LI5 Myfyrio ar eich sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid eich hun, gan nodi bylchau lle gellid gwneud gwelliannau.</p> <p>C.LI6 Cyflwyno cynllun datblygu eglur ac effeithiol o'ch sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid eich hun.</p>	<p>C.T3 Asesu sut gall y cynllun datblygu wella perfformiad sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid.</p>	

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o ddau aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nodau dysgu: A a B (A.LI1, A.LI2, B.LI3, A.T1, B.T2, A.Rh1, B.Rh2)

Nod dysgu: C (C.LI4, C.LI5, C.LI6, C.T3, C.Rh3)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion o ran adnoddau

Ar gyfer yr uned hon bydd angen i'r dysgwyr gyrchu ystod o wybodaeth fusnes gyfredol o wefannau ac adnoddau printiedig.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Nodau dysgu A a B

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn paratoi tystiolaeth ar sail ymchwil. Bydd y dysgwyr yn rhoi manylion am yr hyn sy'n angenrheidiol i sicrhau bod gwasanaeth cwsmeriaid da yn arwain at lwyddiant busnes. Bydd gofyn bod enghreifftiau o sut i wella gwasanaeth cwsmeriaid yn rhai gwreiddiol ac yn dangos dychymyg. Bydd y dystiolaeth yn cyfeirio at ddeddfwriaeth a sut mae busnes yn sicrhau ei fod yn rhagori ar ddisgwyliadau cwsmeriaid. Bydd enghreifftiau clir o ddulliau monitro ac effeithiolrwydd gwasanaeth cwsmeriaid wrth sicrhau bod cwsmeriaid yn hapus.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dadansoddi enghreifftiau o sut mae deddfwriaeth a rheoliadau'n effeithio ar wasanaeth cwsmeriaid. Bydd manylion am sut i wneud gwelliannau a monitro gwasanaeth cwsmeriaid yn cael eu cynnwys, ynghyd ag enghreifftiau o arfer da.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn paratoi tystiolaeth sy'n cwmpasu ymagweddau busnesau o ran gwasanaeth cwsmeriaid, gan gynnwys manylion am sut gellir gwneud gwelliannau.

Nod dysgu C

Caiff y nod dysgu hwn ei gwblhau drwy nifer o sefyllfaoedd gwasanaeth cwsmeriaid neu, os bydd dysgwr yn gweithio'n rhan amser ym maes gwasanaeth cwsmeriaid, gellir cynnwys tystiolaeth go iawn o'r gwaith ar ffurf datganiadau tyst. Datblygir gweithgareddau a chwarae rôl er mwyn herio'r dysgwyr a dylent gynnwys delio â sefyllfaoedd anodd.

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn llunio cynllun datblygu ar ôl cymryd rhan yn y sefyllfaoedd gwasanaeth cwsmeriaid. Bydd y cynllun yn rhoi manylion realistig am sut bydd angen iddynt weithio ar eu setiau sgiliau eu hunain i wella eu sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid a'u sgiliau cyfathrebu. Bydd y dysgwyr yn cynhyrchu hunan-arfarniad eglur sy'n tynnu sylw at eu cryfderau a'u gwendidau. Byddant wedi ymdaflu i'r sefyllfaoedd chwarae rôl, gan ddangos eu sgiliau'n hyderus a bod yn flaengar wrth ddelio â sefyllfaoedd heriol.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn cynhyrchu cynllun datblygu dadansoddol eglur sy'n dangos sut y dylid gwella'u sgiliau. Byddant wedi cyfranogi'n dda mewn sefyllfaoedd gwasanaeth cwsmeriaid gan ddangos hyder ym mhob un o'r gweithgareddau.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn dangos sgiliau gwasanaeth cwsmeriaid a sgiliau cyfathrebu effeithiol yn y sefyllfaoedd gwasanaeth cwsmeriaid a byddant wedi datblygu cynllun realistig ar gyfer mynd i'r afael â gwendidau.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r canlynol:

- Uned 1: Archwilio Byd Busnes
- Uned 15: Ymchwilio i Fyd Busnes Adwerthu
- Unit 25: Aspects of Civil Law Affecting Business
- Unit 26: Aspects of Criminal Law Impacting on Business and Individuals.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd a chyfleoedd cyfweiliad
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- bod yn rhan o gynulleidfa sy'n asesu cyflwyniadau
- ymweliadau â busnesau priodol.

Uned 22: Ymchwil Marchnad

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **60**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn archwilio'r gwahanol agweddau ar ymchwil marchnad a ddefnyddir gan fusnesau. Byddant yn gwneud prosiect ymchwil, yn dehongli eu canfyddiadau ac yn llunio adroddiad.

Cyflwyniad i'r uned

Bydd yr uned hon yn datblygu'ch sgiliau ymchwil a'ch dealltwriaeth o rôl gwybodaeth farchnata wrth nodi anghenion cwsmeriaid a'u bodloni.

Yn yr uned hon, byddwch yn archwilio'r mathau o ymchwil marchnad a wneir gan fusnesau a'u pwrpas, a byddwch yn ystyried amcanion yr ymchwil a'r prosesau a ddilynir. Byddwch yn cynllunio a chynnal gweithgaredd ymchwil gan ddefnyddio'r dull dylunio a samplu mwyaf priodol. Byddwch yn dadansoddi ac yn dehongli data ymchwil marchnad ac yn cyflwyno eich canfyddiadau. Byddwch yn defnyddio'r wybodaeth hon i wneud argymhellion i wella'r broses ymchwil marchnad ar gyfer busnes dewisedig.

Bydd yr uned hon yn rhoi golwg i chi ar bwysigrwydd casglu a dehongli gwybodaeth farchnata fel offeryn i wneud penderfyniadau marchnata ehangach, a bydd yn eich galluogi i wneud dewis gwybodus am addasrwydd y maes marchnata hwn o ran cyfleoedd cyflogaeth neu hyfforddiant posib.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Archwilio'r mathau o ymchwil marchnad a ddefnyddir ym myd busnes
- B** Cynllunio gweithgaredd ymchwil marchnad a'i roi ar waith i gyflawni amcan marchnata penodol
- C** Dadansoddi a chyflwyno canlyniadau'r ymchwil marchnad ac argymhell gwelliannau i'r broses.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
<p>A Archwilio'r mathau o ymchwil marchnad a ddefnyddir ym myd busnes</p>	<p>A1 Pwrpas ymchwil marchnad A2 Mathau o ymchwil A3 Priodoldeb yr ymchwil a ddewiswyd</p>	<p>Adroddiad sy'n esbonio'r gwahanol fathau o ymchwil a ddefnyddir mewn busnes dewisedig. Bydd yr adroddiad yn barnu priodoldeb pob math o ymchwil i gyflawni pwrpas penodol.</p>
<p>B Cynllunio gweithgaredd ymchwil marchnad a'i roi ar waith i gyflawni amcan marchnata penodol</p>	<p>B1 Cam cynllunio B2 Cam gweithredu</p>	<p>Cynllun ymchwil marchnad sy'n rhoi manylion am ddulliau a maint sampl, i'w ddefnyddio ochr yn ochr â chopi o'r holiadur peilot a rhywfaint o ymchwil beilot. Holiadur terfynol gyda chynllun samplu ynghyd â thystiolaeth o'r data ymchwil a gasglwyd.</p>
<p>C Dadansoddi a chyflwyno canlyniadau'r ymchwil marchnad ac argymell gwelliannau i'r broses</p>	<p>C1 Dadansoddiad ystadegol a dehongliad o ymchwil gynradd ac eilaidd C2 Cyflwyno canlyniadau'r ymchwil C3 Gwerth yr wybodaeth</p>	<p>Dadansoddiad a dehongliad o weithgaredd ymchwil marchnad gan ddefnyddio ystod o ddulliau ystadegol i gyflawni amcan marchnata penodol. Argymhellion i wella ansawdd y broses/data.</p>

Cynnwys

Nod dysgu A: Archwilio'r mathau o ymchwil marchnad a ddefnyddir ym myd busnes

A1 Pwrpas ymchwil marchnad

- Deall ymddygiad cwsmeriaid.
- Pennu tueddiadau prynu.
- Ymchwilio i ymwybyddiaeth o frandiau/hysbysebu.
- Cynorthwyo datblygiad cynnyrch newydd.
- Ymchwilio i ddichonoldeb mynd i mewn i farchnadoedd newydd.
- Cyflawni amcanion marchnata.

A2 Mathau o ymchwil

- Ansoddol a meintiol.
- Ymchwil eilaidd.
- Ffynonellau mewnol:
 - cynlluniau teyrngarwch
 - cofnodion Pwynt Gwerthu Electronig (EPOS)
 - monitro gwefan
 - cofnodion cyfrifydda
 - asiantaethau ymchwil marchnad arbenigol.
- Ffynonellau allanol:
 - rhyngrwyd
 - ystadegau'r llywodraeth
 - adroddiadau cystadleuwyr
 - asiantaethau gwybodaeth arbenigol am y farchnad, e.e. Mintel, IPSO, Mori.
- Ymchwil gynradd:
 - arolygon
 - arsylwi
 - e-farchnata
 - grwpiau ffocws
 - ymchwil beilot.

A3 Priodoldeb yr ymchwil a ddewiswyd

- Cost.
- Cywirdeb.
- Amseroldeb.
- Cyfraddau ymateb.

Nod dysgu B: Cynllunio gweithgaredd ymchwil marchnad a'i roi ar waith i gyflawni amcan marchnata penodol

B1 Cam cynllunio

- Diffinio'r broblem.
- Pennu amcanion ymchwil.
- Cyllideb.
- Pennu'r data i'w gasglu.
- Dulliau i'w defnyddio:
 - cynradd ac eilaidd
 - meintiol a/neu ansoddol.

- Dylunio holiadur peilot:
 - mathau o gwestiynau
 - dilyniannu
 - hyd holiadur
 - osgoi tuedd
 - perthnasedd y cwestiynau i'r amcanion.
- Cynllun samplu peilot.
- Samplu tebygolrwydd:
 - hap
 - systematig
 - haenedig
 - clwstrwr.
- Samplu dim tebygolrwydd:
 - cwota
 - hwylustod
 - arsylwi.
- Maint y sampl a'r effaith ar lefelau hyder.
- Ymchwil beilot.

B2 Cam gweithredu

- Adolygu'r ymchwil gynradd beilot.
- Dylunio'r holiadur terfynol.
- Cynllun samplu terfynol.
- Casglu data, cynradd ac eilaidd.

Nod dysgu C: Dadansoddi a chyflwyno canlyniadau'r ymchwil marchnad ac argymhell gwelliannau i'r broses

C1 Dadansoddiad ystadegol a dehongliad o ymchwil gynradd ac eilaidd

- Dadansoddi/dehongli data:
 - cymedr, modd, canolrif rhifyddol
 - amrediad ac amrediad rhyngchwartel
 - gwriad safonol
 - cyfres amser
 - diagramau gwasgariad a thueddiadau.
- Dehongli ymchwil eilaidd.

C2 Cyflwyno canlyniadau'r ymchwil

- Adroddiadau, tablau, graffiau.
- Cyflwyno casgliadau ac argymhellion.
- Ymwybyddiaeth o'r math o gynulleidfa.

C3 Gwerth yr wybodaeth

- Cyfyngiadau'r ymchwil:
 - digonolrwydd
 - cywirdeb
 - tuedd
 - goddrycholdeb
 - dibynadwyedd y sampl.
- Argymhell gwelliannau i'r broses.

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Archwilio'r mathau o ymchwil marchnad a ddefnyddir ym myd busnes		
A.LI1 Esbonio'r gwahanol fathau o ymchwil marchnad a ddefnyddir mewn busnes dewisedig.	A.T1 Asesu, gan ddefnyddio enghreifftiau addas, sut mae gwahanol ddulliau ymchwil marchnad yn briodol wrth helpu busnes dewisedig i gyflawni amcanion marchnata a hysbysu'r penderfyniadau a wneir.	A.Rh1 Cyfiawnhau'r defnydd o wahanol ddulliau ymchwil marchnad a ddefnyddir gan fusnes dewisedig i ategu diben yr ymchwil.
Nod dysgu B: Cynllunio gweithgaredd ymchwil marchnad a'i roi ar waith i gyflawni amcan marchnata penodol		
B.LI2 Gwneud ymchwil eilaidd ar gyfer amcan marchnata dewisedig. B.LI3 Gwneud ymchwil marchnad gynradd beilot a chasglu data sampl. B.LI4 Gwneud y gweithgaredd ymchwil marchnad terfynol gan ddefnyddio cynllun samplu manwl i gael ystod o ddata cynradd ac eilaidd.	B.T2 Dadansoddi'r rhesymau dros ddewis dulliau ymchwil penodol, y math o ddata i'w gasglu a'r cynllun samplu.	B.Rh2 Gwerthuso effeithiolrwydd yr ymchwil beilot, gan argymhell gwelliannau y gellid eu gwneud i'r gweithgaredd ymchwil marchnad terfynol.
Nod dysgu C: Dadansoddi a chyflwyno canlyniadau'r ymchwil marchnad ac argymhell gwelliannau i'r broses		
C.LI5 Dehongli canfyddiadau'r ymchwil marchnad a wnaed, a'u cyflwyno mewn ystod o fformatau gwahanol.	C.T3 Dadansoddi canfyddiadau'r ymchwil marchnad gan ddefnyddio ystod eang o dechnegau ystadegol a gwneud sylwadau ar ei chyfyngiadau.	C.Rh3 Asesu cyfyngiadau'r data a gasglwyd a chyfiawnhau gwelliannau i'r broses cynllunio ymchwil yn sgîl y gwaith a wnaed.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o dri aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nod dysgu: A (A.LI1, A.T1, A.Rh1)

Nod dysgu: B (B.LI2, B.LI3, B.LI4, B.T2, B.Rh2)

Nod dysgu: C (C.LI5, C.T3, C.Rh3)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion o ran adnoddau

Ar gyfer yr uned hon, bydd angen i'r dysgwyr gael mynediad a chyfleusterau er mwyn eu galluogi i wneud yr ymchwil sy'n ofynnol ar gyfer yr uned.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Nod dysgu A

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn cyfiawnhau sut mae gwahanol ddulliau ymchwil marchnad yn ategu diben yr ymchwil. Bydd yr ymateb yn cynnwys enghreifftiau priodol ar ei hyd i gefnogi'r cyfiawnhad.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn asesu'r gwahanol fathau o ymchwil y gellir eu defnyddio gan fusnes dewisedig sydd ag amcanion marchnata gwahanol.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn cynnwys yn eu hadroddiad enghreifftiau o fathau o ymchwil a ddefnyddir gan fusnes dewisedig. Bydd yr adroddiad yn addas i'r diben, yn broffesiynol ac wedi'i ysgrifennu mewn iaith fusnes briodol. Bydd yn esbonio o leiaf ddau fath o ymchwil gynradd a dau fath o ymchwil eilaidd ar gyfer y busnes ac yn defnyddio enghreifftiau realistig.

Nod dysgu B

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn cynllunio gweithgaredd ymchwil marchnad ar raddfa fach i bwrpas penodol. Byddant yn cynnal arolwg peilot, yn gwerthuso effeithiolrwydd eu hymchwil beilot ac yn argymhell gwelliannau i'w gwneud cyn cyflawni'r gweithgaredd ymchwil marchnad terfynol. Rhaid darparu canfyddiadau ymchwil peilot a therfynol ar ffurf atodiad i waith y dysgwyr.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dadansoddi eu cynllun terfynol, ac yn ystyried y dulliau dewisedig a'u haddasrwydd i gyflawni pwrpas a nodwyd. Caiff data peilot ei gasglu a gwneir newidiadau i'r cynllun cyn i'r dysgwyr fynd ati i wneud y gwaith ymchwil go iawn. Bydd y dadansoddiad yn cwmpasu'r math o ddata i'w gasglu a bydd yn cynnwys dulliau cynradd ac eilaidd. Bydd y cynllun samplu'n cynnwys math a maint y sampl.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn creu cynllun i gyflawni ymchwil gynradd ac eilaidd. Rhaid cynnwys o leiaf ddau ddull o'r ddau fath yn y cynllun. Cesglir data peilot cyn i'r dysgwyr fynd ati i wneud y gwaith ymchwil go iawn.

Nod dysgu C

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn llunio adroddiad byr sy'n asesu cyfyngiadau'r data a gasglwyd o ran cywirdeb, goddrycholdeb, tuedd a dibynadwyedd. Rhaid i'r adroddiad fynd ymlaen i farnu effeithiolrwydd y broses a gyflawnwyd o ran cyflawni amcanion ymchwil/marchnata, ac i argymhell gwelliannau'n seiliedig ar y profiad a enillwyd.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn defnyddio ystod eang o dechnegau dadansoddi ystadegol i roi dehongliad llawn o'r canfyddiadau sy'n deillio o'r data ymchwil marchnad a gasglwyd, a byddant yn cyflwyno'r canfyddiadau hyn gan ddefnyddio siartiau, tablau a diagramau i ddangos deilliannau'r dadansoddiad data hwn.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn cyflwyno dehongliad sylfaenol o'r data ymchwil gan ddefnyddio o leiaf ddau fformat gwahanol a dwy dechneg ystadegol.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r canlynol:

- Uned 2: Datblygu Ymgyrch Farchnata
- Uned 17: Marchnata Digidol
- Unit 18: Creative Promotion.

Cyfranogiad cyflogwyr

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- bod yn rhan o gynulleidfa sy'n asesu cyflwyniadau
- llunio/cynnig syniadau ar gyfer aseiniadau uned/astudiaethau achos/deunyddiau prosiect
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan staff busnesau lleol fel mentoriaid.

Uned 23: System Gyfreithiol Lloegr

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **60**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn archwilio sut mae system gyfreithiol Lloegr yn gweithredu i ddod ag achosion sifil a throseddol i ben a pham gall fod angen cynrychiolaeth a chyngor cyfreithiol ar fusnesau ac unigolion.

Cyflwyniad i'r uned

Bydd angen cyngor cyfreithiol ar y rhan fwyaf o fusnesau, boed yn fach neu'n fawr, ar ryw adeg. Bydd yr uned hon yn gofyn am wneud ymchwil ar faterion ac achosion sifil a throseddol cyfredol, ymchwilio i'r bobl sy'n rhoi'r system gyfreithiol ar waith, ac archwilio effaith penderfyniadau a wneir mewn achosion llys ar fusnesau ac unigolion.

Yn yr uned hon, byddwch yn edrych ar nodweddion cyfraith sifil a throseddol er mwyn pennu'r sefyllfaoedd a all arwain at achos cyfreithiol neu setliad trwy fodd arall. Byddwch yn ymchwilio i'r llysoedd gwahanol yn Lloegr ac yng Nghymru ac yn archwilio sut maent yn dod i benderfyniadau. Byddwch yn gwneud ymchwil ar gyfraith achosion, deddfau seneddol a chyfreithiau'r Undeb Ewropeaidd (UE). Byddwch yn archwilio sut mae gwahanol ddeddfau'n berthnasol i bawb a sut caiff deddfau eu defnyddio a'u cymhwyso i achosion go iawn.

Yn yr uned hon cewch olwg ar berthnasedd a phwysigrwydd y gyfraith i'r sector busnes. Bydd yr uned hon yn eich galluogi i wneud dewis gwybodus ynghylch addasrwydd y gyfraith fel arbenigedd o ran astudiaethau neu gyflogaeth.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Edrych ar awdurdodaeth y llysoedd, a dulliau amgen, wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion
- B** Ymchwilio i rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl leyg wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion
- C** Archwilio ffynonellau cyfraith perthnasol i ddarparu cyngor cyfreithiol.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
<p>A Edrych ar awdurdodaeth y llysoedd, a dulliau amgen, wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion</p>	<p>A1 Ystyr, pwrpas a therminoleg y gyfraith</p> <p>A2 Rôl ac awdurdodaeth llysoedd troseddol: lle cyntaf ac apêl</p> <p>A3 Rôl ac awdurdodaeth llysoedd sifil: lle cyntaf ac apêl</p> <p>A4 Dull amgen o ddatrys anghydfod (ADR)</p>	<p>Cyflwyniad unigol ar y llysoedd a'r personél priodol er mwyn dod ag achosion i ben, mewn sefyllfaoedd/astudiaethau achos penodol, a'r arferion a'r gweithdrefnau sydd ar waith yn y llysoedd sifil a throseddol i ddod i ddyfarniad neu benderfyniad.</p>
<p>B Ymchwilio i rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl leyg wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion</p>	<p>B1 Gwahanol fathau o farnwyr a'u rolau</p> <p>B2 Gwahanol fathau o gyfreithwyr a'u rolau</p> <p>B3 Cyfranogiad pobl leyg a'u rolau</p>	
<p>C Archwilio ffynonellau cyfraith perthnasol i ddarparu cyngor cyfreithiol</p>	<p>C1 Cynsail farnwrol</p> <p>C2 Sut caiff deddfau seneddol eu creu a'u cymhwyso i achosion</p> <p>C3 Mathau o ddeddfwriaeth Ewropeaidd a'u heffaith ar gyfraith ddomestig</p>	<p>Cyflwyniad unigol i arddangos y broses ddeddfwriaethol, cynsail a rheolau dehongliad statudol.</p> <p>Adroddiad unigol yn nodi i ba raddau y mae ffynonellau cyfraith yn rhoi sicrwydd i gyfreithwyr sy'n rhoi cyngor cyfreithiol ac effaith cyfreithiau'r Undeb Ewropeaidd.</p>

Cynnwys

Nod dysgu A: Edrych ar awdurdodaeth y llysoedd, a dulliau amgen, wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion

A1 Ystyr, pwrpas a therminoleg y gyfraith

- Hawliau a dyletswyddau, y gyfraith a moesoldeb, y gyfraith a rheolau.
- Pwrpas y gyfraith, e.e. amddiffyn, cynnal hawliau, cynnal trefn, darparu cyfiawnder, gwerthusiad o effeithiolrwydd y system gyfreithiol.
- Gwahaniaethau rhwng cyfraith droseddol a chyfraith sifil, pwrpas, rhwymedïau, cosb, partion i weithred, safon profi mewn achosion troseddol a sifil.
- Terminoleg benodol a ddefnyddir mewn achosion sifil a throseddol, enwau achosion, achosion cyfredol, cael effaith ar fyd busnes.

A2 Rôl ac awdurdodaeth llysoedd troseddol: lle cyntaf ac apêl

- Mathau o droseddau, gan gynnwys troseddau diannod, neillog a ditiadwy, dyfarniadau a goblygiadau posibl.
- Rôl a swyddogaeth llys ynadon, llys y Goron, y Llys Apêl, yr Aruchel Lys a Llys Cyfiawnder Ewrop.
- Llys ynadon:
 - awdurdodaeth sifil a throseddol
 - treialon diannod
 - ple
 - achosion neillog
 - traddodi a llys ieuenctid.
- Llys y Goron:
 - awdurdodaeth
 - haen gyntaf
 - ail a thrydedd haen.
- Llys Apêl:
 - is-adran droseddol
 - caniatâd i apelio.
- Aruchel Lys:
 - awdurdodaeth ar gyfer achosion sifil a throseddol
 - caniatâd i apelio.

A3 Rôl ac awdurdodaeth llysoedd sifil: lle cyntaf ac apêl

- Mathau o faterion sifil, dyrannu achosion, atebolrwydd a goblygiadau posib.
- Rôl a swyddogaeth y llys sirol, yr Uchel Lys, y Llys Apêl, yr Aruchel Lys a Llys Cyfiawnder yr Undeb Ewropeaidd.
- Llys sirol:
 - cychwyn hawliad
 - dyrannu i drac
 - goblygiadau achos cyfreithiol.
- Uchel Lys:
 - dyrannu
 - is-adrannau
 - Rheolau Gweithdrefnau Sifil.
- Llys Apêl:
 - is-adran sifil
 - caniatâd i apelio.
- Aruchel Lys:
 - awdurdodaeth ar gyfer achosion sifil
 - caniatâd i apelio.

- Llys Cyfiawnder yr Undeb Ewropeaidd:
 - y prif lys
 - y llys cyffredinol
 - tribiwnlys gwasanaeth sifil
 - rôl farnwrol a goruchwyliol.
- Cymhwyso a gwerthuso rolau ac awdurdodaethau i benderfyniadau achosion sifil a throseddol.

A4 Dull amgen o ddatrys anghydfod (ADR)

- Tribiwnlysoedd, cymrodeddu, cymodi, cyfryngu, negodi.
- Cymariaethau â'i gilydd ac â llysoedd sifil, manteision ac anfanteision.
- Materion, e.e. cost, amser, preifatrwydd, apeliadau, ffurfioldeb, cynrychiolaeth, hygyrchedd, priodoldeb.

Nod dysgu B: Ymchwilio i rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl leyg wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion

B1 Gwahanol fathau o farnwyr a'u rolau

- Yr hierarchaeth farnwrol.
- Penodi, dewis, sgiliau, hyfforddiant a rolau.
- Rhoi'r gorau i fod yn farnwr.
- Cymhwyso a gwerthuso rolau ac awdurdodaethau i benderfyniadau achosion mewn llysoedd sifil a throseddol ac ADR.

B2 Gwahanol fathau o gyfreithwyr a'u rolau

- Cyfreithwyr a bargyfreithwyr:
 - gwaith
 - rolau
 - sgiliau
 - gwahaniaethau
 - hyfforddiant a chymwysterau.
- Paragyfreithwyr, rolau.
- Cymhwyso a gwerthuso rolau ac awdurdodaethau i benderfyniadau achosion mewn llysoedd sifil a throseddol ac ADR.

B3 Cyfranogiad pobl leyg a'u rolau

- Rheithgorau:
 - dewis
 - cymhwysterau
 - rôl mewn achosion troseddol a sifil.
- Ynadon:
 - dewis
 - penodi
 - hyfforddiant a rôl.
- Gwerthuso rolau, eu defnydd a'u lle yn y system llysoedd ac yn ADR.

Nod dysgu C: Archwilio ffynonellau cyfraith perthnasol i ddarparu cyngor cyfreithiol**C1 Cynsail farnwrol**

- Sut mae'n gweithio, cyfrwymol, perswadiol, gwahaniaethu, dirymu, gwrthdroi.
- Manteision ac anfanteision, gwerthuso a chymhwyso.

C2 Sut caiff deddfau seneddol eu creu a'u cymhwyso i achosion

- Y broses ddeddfwriaethol.
- Deddfwriaeth ddirprwyedig.
- Dehongliad statudol, rheolau a chymhorthion dehongli, gwerthuso a chymhwyso.

C3 Mathau o ddeddfwriaeth Ewropeaidd a'u heffaith ar gyfraith ddomestig

- Mathau o ddeddfwriaeth Ewropeaidd, deddfu yn yr Undeb Ewropeaidd a'r effaith ar gyfraith ddomestig.
- Gwerthuso dylanwad ac effaith, a sut y'u cymhwysir.

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Edrych ar awdurdodaeth y llysoedd, a dulliau amgen, wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion		
<p>A.LI1 Gan ddefnyddio enghreifftiau o achosion, cymhwyso ac esbonio'n gywir awdurdodaeth y llysoedd sifil.</p> <p>A.LI2 Gan ddefnyddio enghreifftiau o achosion, cymhwyso ac esbonio'n gywir awdurdodaeth y llysoedd troseddol.</p>	<p>A.T1 Cymharu a chyferbynnu hierarchaethau'r llysoedd sifil a throseddol a llwybrau apêl, gan arddangos defnydd cywir o derminoleg gyfreithiol, a dyfynnu o gyfraith achosion a'i chymhwyso i sefyllfaoedd sifil a throseddol.</p>	<p>A.Rh1 Gwerthuso sut mae datrys anghydfod yn y llysoedd yn cymharu ag ADR.</p> <p>B.Rh2 Gwerthuso effeithiolrwydd personél llewy yn llysoedd Lloegr ac ADR.</p>
Nod dysgu B: Ymchwilio i rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl lewy wrth gyfrannu at ddeilliannau achosion		
<p>B.LI3 Gan ddefnyddio enghreifftiau o achosion, cymhwyso ac esbonio'n gywir rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl lewy yn y llysoedd sifil ac ADR.</p> <p>B.LI4 Gan ddefnyddio enghreifftiau o achosion, cymhwyso ac esbonio'n gywir rôl y proffesiwn cyfreithiol a phobl lewy yn y llysoedd troseddol.</p>	<p>B.T2 Cymharu a chyferbynnu rôl a swyddogaeth cyfreithwyr a phobl lewy yn llysoedd Lloegr ac ADR.</p>	
Nod dysgu C: Archwilio ffynonellau cyfraith perthnasol i ddarparu cyngor cyfreithiol		
<p>C.LI5 Arddangos sut byddai'r broses ddeddfwriaethol yn gymwys mewn sefyllfaoedd penodol.</p> <p>C.LI6 Esbonio rheolau cynsail a dehongliad statudol trwy eu cymhwyso'n gywir mewn sefyllfaoedd penodol.</p>	<p>C.T3 Dadansoddi'r effaith y mae cyfraith Ewropeaidd wedi'i chael ar gyfraith ddomestig mewn sefyllfaoedd penodol.</p>	<p>C.Rh3 Gwerthuso i ba raddau mae ffynonellau cyfraith yn rhoi sicrwydd i gyfreithwyr sy'n rhoi cyngor cyfreithiol.</p>

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o ddau aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nodau dysgu: A a B (A.LI1, A.LI2, B.LI3, B.LI4, A.T1, B.T2, A.Rh1, B.Rh2)

Nod dysgu: C (C.LI5, C.LI6, C.T3, C.Rh3)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion o ran adnoddau

Ar gyfer yr uned hon, bydd angen i'r dysgwyr gael mynediad i adroddiadau a statudau cyfreithiol.

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Mae'n hanfodol nad yw'r dysgwyr yn copio symiau mawr o wybodaeth o werslyfrau neu wefannau. Bydd angen i ganolfannau baratoi amrywiaeth o astudiaethau achos neu sefyllfaoedd manwl, fydd yn caniatáu i'r dysgwyr ddefnyddio eu geiriau eu hun, a dangos eu dealltwriaeth a'r gallu i gymhwyso'r gyfraith a'i phrosesau gan ddefnyddio sgiliau datrys problemau, gwneud penderfyniadau, dadansoddi a meddwl yn feirniadol.

Hefyd, mae'n hanfodol bod y dysgwyr yn cyfeirio at bob ffynhonnell yn gywir. Os dewisir fformat cyflwyniad, rhaid darparu ffurflen arsylwi fanwl ar gyfer pob cyflwyniad llafar a wneir gan bob dysgwr.

Er mwyn seilio eu gwerthusiad ar brofiad uniongyrchol, mae'n ddymunol bod y dysgwyr yn mynychu gwahanol lysoedd i wyllo'r achosion, i weld y broses yn cael ei gweithredu a'r personél wrth eu gwaith. Bydd staff y llys, cyfreithwyr lleol a bargyfreithwyr yn aml yn fodlon siarad â'r dysgwyr. Os dewisir fformat cyflwyniad, rhaid darparu ffurflen arsylwi fanwl ar gyfer pob cyflwyniad llafar a wneir gan bob dysgwr.

Nodau dysgu A a B

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn seilio'u cyngor a barn ar awdurdodaethau, apeliadau, ADR, personél a rolau ar drafodaeth a gwerthusiad cynhwysfawr. Rhaid i'r dysgwyr gynnwys enghreifftiau unigol a gwreiddiol i ddangos dealltwriaeth a chyfiawnhad clir o'u dadleuon a'u casgliad. Bydd y cyngor a roddir yn fanwl, yn broffesiynol ac wedi'i gyflwyno'n briodol.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dangos dealltwriaeth glir o'r llysoedd, apeliadau, ADR a phersonél. Bydd y cyngor a roddir ganddynt, a'u dulliau cyfathrebu a chymhwyso'n broffesiynol, gan ddangos dealltwriaeth a chymhwysiad priodol, ac yn cwmpasu'n gywir personél a sefyllfaoedd lle cyntaf ac apeliadol. Byddant yn dangos sgiliau dadansoddi da a fydd yn cwmpasu'r holl rolau, gweithredoedd a deilliannau.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn dangos eu bod yn gallu cyflwyno gwaith sy'n broffesiynol ac yn briodol, gyda dealltwriaeth sylfaenol ond eglur a sgiliau cymhwyso o ran ble y clywir achosion yn y lle cyntaf, er efallai na fydd tystiolaeth lawn o bwytiau mwy cymhleth awdurdodaethau apeliadol. Byddant yn dangos dealltwriaeth glir a'r gallu i gymhwyso mewn perthynas â phersonél a'u rolau. Os bydd y dysgwyr yn gwneud cyflwyniad llafar, byddant yn barod i ateb cwestiynau o'r gynulleidfa ac yn dangos gafael gadarn ar yr wybodaeth a gyflwynir a dealltwriaeth ohoni.

Nod dysgu C

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn darparu gwerthusiad yn seiliedig ar gymhwyso cynsail a dehongliad statudol i astudiaeth achos. Bydd y gwaith yn broffesiynol ac yn dangos esboniad, dealltwriaeth a chymhwysiad clir. Rhaid i'r deunyddiau ategol fod yn gynhwysfawr, yn cynnwys enghreifftiau clir o gynseiliau cyfrwymol, perswadiol, gwahaniaethu, gwrthdroi a dirymu ynghyd â rhywfaint o ddealltwriaeth sylfaenol o reolau dehongli statudol a'r gallu i'w cymhwyso.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dangos eu bod wedi gwneud dadansoddiad unigol o effaith cyfreithiau'r Undeb Ewropeaidd ar gyfreithiau domestig mewn sefyllfaoedd penodol. Bydd y dysgwyr yn esbonio'r gwahaniaeth rhwng cymhwyso ffurfiau amrywiol cyfreithiau'r Undeb Ewropeaidd, megis cyfarwyddbau a rheoliadau, a gallant ddisgrifio sut byddai cysyniadau megis effaith uniongyrchol a goruchafiaeth cyfraith yr Undeb Ewropeaidd yn effeithio ar gyfreithiau domestig. Byddant yn arddangos sgiliau dadansoddi da, gan ddarparu a chymhwyso enghreifftiau ar gyfer pob agwedd ar y maen prawf.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn arddangos eu gwybodaeth o'r broses ddeddfwriaethol trwy esbonio sut byddai'n cael ei rhoi ar waith mewn sefyllfaoedd penodol. Trwy'r sefyllfaoedd hyn, bydd y dysgwyr yn gallu esbonio beth sy'n digwydd yn holl gyfnodau gwahanol y broses ddeddfwriaethol ac arddangos eu dealltwriaeth o'r gwahaniaeth rhwng y gwahanol fathau o Fil. Bydd y dysgwyr yn gallu esbonio hefyd amryw ffurfiau deddfwriaeth ddirprwyedig a nodi pa un fyddai'n fwyaf priodol mewn sefyllfaoedd penodol. Dylai'r dysgwyr gyfeirio at enghreifftiau priodol er mwyn ategu eu hesboniad o'r broses ddeddfwriaethol a deddfwriaeth ddirprwyedig.

Mae gofyn i'r dysgwyr hefyd arddangos eu dealltwriaeth o sut caiff rheolau cyfreithiol eu dehongli a'u creu gan farnwyr. Bydd y dysgwyr yn gallu esbonio sut mae cynsail farnwrol yn gweithio, ac arddangos eu dealltwriaeth o'r gwahaniaeth rhwng cynsail gyfrwymol a pherswadiol. Byddant yn cymhwyso mewn sefyllfaoedd penodol y dulliau a ddefnyddir gan farnwyr i osgoi cynsail gyfrwymol trwy ddirymu, gwahaniaethu a gwrthdroi. At ddibenion dehongli statudol, bydd y dysgwyr yn gallu esbonio'r dulliau amrywiol a ddefnyddir gan farnwyr i ddehongli statud, gan gynnwys rheolau dehongli a rheolau iaith. Bydd y dysgwyr yn gallu cymhwyso mewn sefyllfaoedd penodol pa ddulliau dehongli statudol fyddai'n fwyaf addas. Unwaith eto, dylid cyfeirio at enghreifftiau, megis cyfraith achosion, er mwyn ategu cymhwyso rheolau dehongli statudol a chynsail farnwrol.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r canlynol:

- Uned 24: Cyfraith Cyflogaeth
- Unit 25: Aspects of Civil Liability Affecting Business
- Unit 26: Aspects of Criminal Law Impacting on Business and Individuals.

Cyfranogiad cyflogwyr

Gall canolfannau wahodd cyflogwyr i gyfranogi yn y gwaith o gyflwyno'r uned hon os bydd cyfleoedd yn lleol. Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- bod yn rhan o gynulleidfa sy'n asesu cyflwyniadau
- llunio/cynnig syniadau ar gyfer aseiniadau uned/astudiaethau achos/deunyddiau prosiect
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan fusnesau lleol fel mentoriaid.

Uned 27: Profiad Gwaith ym Myd Busnes

Lefel: **3**

Math o uned: **Mewnol**

Oriau dysgu dan arweiniad: **60**

Crynodeb o'r uned

Bydd y dysgwyr yn astudio manteision profiad gwaith ym myd busnes. Byddant yn myfyrio ar eu sgiliau gweithle ymarferol drwy gwblhau deugain awr o brofiad gwaith priodol.

Cyflwyniad i'r uned

Ydych chi'n ystyried dilyn gyrfa ym myd busnes ac yn awyddus i ennill profiad i baratoi ar gyfer y math o swydd yr hoffech ei chael? Mae dysgu cysylltiedig â gwaith yn agor eich llygaid i ystod o gyfleoedd ym myd busnes. Mae'n rhoi profiad uniongyrchol i chi a chyfle i gael rhagflas o amrywiaeth o swyddi gwahanol, gan gynnwys rhai na fydddech erioed wedi'u hystyried o bosib. Bydd yn fodd i chi gofnodi'ch profiad ymarferol, cynllunio ar gyfer datblygiad proffesiynol a phersonol a myfyrio ar eich sgiliau'ch hun.

Yn yr uned ymarferol hon, byddwch yn dysgu am y gwahanol fathau o ddysgu cysylltiedig â gwaith a'u manteision. Byddwch yn dysgu pa wybodaeth mae arnoch ei hangen cyn cychwyn y lleoliad, a sut gall y lleoliad eich helpu i ddatblygu'r cymwyseddau allweddol sy'n ofynnol i fod yn gyflogadwy, megis hunan-reolaeth, gwaith tîm, datrys problemau a sgiliau cyfathrebu. Byddwch yn dysgu rhagor am ddisgwyliadau gwahanol rolau. Byddwch yn ymchwilio i brofiad gwaith perthnasol, yn ymgymryd ag ef, ac yn gwerthuso eich perfformiad mewn dyddiadur myfyriol.

Mae cyflogwyr yn rhoi gwerth mawr ar brofiad gwaith i amryw o yrfaeodd yn y sector busnes; mae cyflogwyr yn ceisio recriwtio'r rheiny sydd â rhywfaint o wybodaeth am fyd gwaith. Mae cofnod o'ch profiad gwaith hefyd o fantais o ran astudiaethau a chyrisiau ar lefel addysg uwch.

Nodau dysgu

Yn yr uned hon byddwch yn:

- A** Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer dysgu cysylltiedig â gwaith
- B** Cyflawni profiad gwaith mewn ffordd briodol a diogel
- C** Myfyrio ar y profiad gwaith a wnaethoch, a'i ddylanwad ar eich datblygiad proffesiynol a phersonol.

Crynodeb o'r uned

Nod dysgu	Meysydd cynnwys allweddol	Dull asesu a argymhellir
A Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer dysgu cysylltiedig â gwaith	A1 Dysgu cysylltiedig â gwaith A2 Deilliannau a manteision profiad gwaith A3 Cynllunio ar gyfer profiad gwaith	Portffolio adnoddau yn cynnwys manylion am ymchwili i leoliad. Dyddiadur/coflyfr/blog ar-lein a phortffolio.
B Cyflawni profiad gwaith mewn ffordd briodol a diogel	B1 Cynefino B2 Rôl a thasgau B3 Gweithio'n ddiogel	Bydd hyn yn cwmpasu'r tasgau a gyflawnwyd ac yn cyfeirio at iechyd a diogelwch.
C Myfyrio ar y profiad gwaith a wnaethoch, a'i ddylanwad ar eich datblygiad proffesiynol a phersonol	C1 Dysgu o'r lleoliad gwaith C2 Defnyddio adborth a phennu nodau	Myfyrio ar gyfer portffolio datblygiad proffesiynol/ personol (PDP).

Cynnwys

Nod dysgu A: Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer dysgu cysylltiedig â gwaith

A1 Dysgu cysylltiedig â gwaith (mae lleiafswm o 40 awr yn ofynnol)

- Cyfleoedd profiad gwaith, lleoliad gwaith: cyfnod o brofiad gwaith a drefnir gyda chyflogwr.
- Gwaith gwirfoddol: unrhyw fath o waith a wneir yn ddi-dâl.
- Gwaith rhan-amser: gwaith â thâl neu heb dâl a wneir.

A2 Deilliannau a manteision profiad gwaith

- Egluro nodau gyrfa.
- Cael golwg ar sut mae busnesau'n gweithredu a'r heriau a wynebir ganddynt.
- Cynyddu sgiliau a gwybodaeth.
- Rhwydweithio.
- Deall swydd neu ddiwydiant arbennig.
- Cael canolwyr.
- Mynychu cyrsiau hyfforddiant mewnol.

A3 Cynllunio ar gyfer profiad gwaith

- Cyfleoedd i gael profiad gwaith.
- Casglu gwybodaeth am y busnes, e.e. taflenni, llyfrynau neu wefan y cwmni, dysgwyr sydd wedi bod ar leoliad gwaith yn yr un busnes, staff o'r busnes, sgwrsio neu ohebu â'r busnes.
- Gwybodaeth allweddol, e.e. oriau gwaith, gweithdrefnau absenoldeb, côd gwisg, ystyriaethau ymarfeol megis gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS).
- Proses ymgeisio.

Nod dysgu B: Cyflawni profiad gwaith mewn ffordd briodol a diogel

B1 Cynefino

- Gwybodaeth am y busnes, e.e. strwythur, nodweddion.
- Rolau lleoliadau gwaith.
- Cyfrifoldebau iechyd a diogelwch, e.e. gweithdrefnau gwacáu, gweithdrefnau cymorth cyntaf, rhoi gwybod am beryglon.
- Cofnodi absenoldeb a chyrraedd yn hwyr.
- Cyfrinachedd.
- Cysgodi.

B2 Rôl a thasgau

- Cyflawni gweithgareddau o fewn ffiniau a chyfyngiadau'r rôl a'r cyfrifoldebau.
- Deall sut bydd y rôl yn datblygu'r cymwyseddau allweddol sy'n angenrheidiol i fod yn gyflogadwy, e.e. hunan-reolaeth, gwaith tîm, datrys problemau, sgiliau cyfathrebu.
- Dilyn cyfarwyddiadau.
- Cyfathrebu ag eraill.
- Hunan-reolaeth.
- Rhyngweithio priodol.

B3 Gweithio'n ddiogel

- Nodi risgiau a pheryglon posib, e.e. llithro ar lawr gwlyb, baglu dros wifrau rhydd, synau mawr yn arwain at golli clyw, mewnanadlu sylweddau gwenwynig.
- Ymddygiad diogel personol, e.e. rhoi gweithdrefnau sefydliadol ar waith, dilyn a chynnal rheolau iechyd a diogelwch, codi pethau'n ddiogel, rhoi canllawiau o'r llawlyfr hyfforddiant ar waith, dilyn codau gwisg, cyfarpar diogelwch personol.

Nod dysgu C: Myfyrio ar y profiad gwaith a wnaethoch, a'i ddylanwad ar eich datblygiad proffesiynol a phersonol

C1 Dysgu o'r lleoliad gwaith

- Myfyrio ar yr wybodaeth a gafwyd:
 - gwybodaeth am faes galwedigaethol newydd neu faes diddordeb
 - cadarnhau a ddylid gweithio mewn sector neu ddiwydiant arbennig
 - darganfod rhagor o wybodaeth am yrfa, diwydiant neu fusnes penodol.
- Myfyrio ar sgiliau a ddefnyddiwyd a rhai a enillwyd.
- Sgiliau personol:
 - cyfathrebu
 - datrys problemau
 - hunan-hyder
 - pendantrwydd
 - hyblygrwydd
 - ymagwedd bositif.
- Sgiliau gwaith:
 - TG
 - gwaith tîm
 - cymryd nodiadau
 - mynychu cyfarfodydd
 - prydlondeb
 - ymarweddiad ar y ffôn
 - ymwybyddiaeth o'r busnes a'i gwsmeriaid
 - dilyn cyfarwyddiadau.
- Myfyrio ar y profiadau a gafwyd:
 - nodi beth aeth yn dda a beth allai fod yn well
 - heriau a wynebwyd
 - problemau a gododd a sut aed ati i'w goresgyn neu eu datrys.

C2 Defnyddio adborth a phennu nodau

- Adborth gan diwtoriaid, goruchwylwyr, mentoriaid a chymheiriaid, e.e. nodi meysydd adborth cadarnhaol ac adeiladol, gan dynnu sylw at feysydd i'w gwella.
- Pennu nodau o ran datblygiad proffesiynol a phersonol, e.e. tymor-byr, tymor-hir, personol, nodau cysylltiedig â gwaith, datblygu sgiliau, cymwysterau a dargedir.

Meini prawf asesu

Llwyddo	Teilyngdod	Rhagoriaeth
Nod dysgu A: Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer dysgu cysylltiedig â gwaith		A.Rh1 Gwerthuso sut gall paratoi ar gyfer profiad gwaith gefnogi'ch dealltwriaeth o'r gweithle a chyfleoedd gyrfa priodol.
<p>A.LI1 Disgrifio tri chyfle realistig i gael profiad gwaith ym myd busnes a sut gall pob un eich paratoi ar gyfer y gweithle.</p> <p>A.LI2 Esbonio sut rydych yn paratoi ar gyfer cyfle profiad gwaith dewisedig.</p>	<p>A.T1 Dadansoddi manteision profiad gwaith a sut gall fod o gymorth i chi wrth ennill dealltwriaeth realistig o'r cyfleoedd ym myd busnes.</p>	
Nod dysgu B: Cyflawni profiad gwaith mewn ffordd briodol a diogel		B.Rh2 Gwerthuso effeithiolrwydd arferion cynefino a iechyd a diogelwch y busnes, gan gynnig argymhellion i'w gwella.
<p>B.LI3 Cwblhau coflyfr sy'n esbonio'ch rôl mewn profiad gwaith priodol dewisedig.</p> <p>B.LI4 Disgrifio yn eich coflyfr y gweithgareddau a wnaethoch yn y gweithle.</p>	<p>B.T2 Dadansoddi pwysigrwydd cyflawni'ch rôl mewn ffordd briodol a diogel.</p>	
Nod dysgu C: Myfyrion ar y profiad gwaith a wnaethoch, a'i ddylanwad ar eich datblygiad proffesiynol a phersonol		C.Rh3 Gwerthuso'ch profiad gwaith, gan ddod i gasgliadau rhesymedig ynghylch sut gall gefnogi'ch gyrfa yn y dyfodol.
<p>C.LI5 Myfyrion ar eich cryfderau a'r meysydd y dylech eu datblygu yn ystod y profiad gwaith.</p> <p>C.LI6 Nodi gwelliannau i'w gwneud i'ch sgiliau proffesiynol a phersonol mewn ymateb i adborth o'r profiad gwaith.</p>	<p>C.T3 Aseu'ch perfformiad yn ystod y profiad gwaith, gan wneud argymhellion o ran datblygiad proffesiynol a phersonol.</p>	

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer aseiniadau

Dangosir y strwythur asesu a argymhellir yn y crynodeb o'r uned, ynghyd â mathau addas o dystiolaeth. Mae *Adran 6* yn cynnwys gwybodaeth am osod aseiniadau ac mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan.

Bydd uchafswm o ddau aseiniad crynodol ar gyfer yr uned hon. Dyma'r berthynas rhwng y nodau dysgu a'r meini prawf:

Nodau dysgu: A a B (A.LI1, A.LI2, B.LI3, B.LI4, A.T1, B.T2, A.Rh1, B.Rh2)

Nod dysgu: C (C.LI5, C.LI6, C.T3, C.Rh3)

Gwybodaeth bellach i athrawon ac aseswyr

Gofynion o ran adnoddau

Mae lleoliad gwaith yn ofynnol (rhaid gwneud cyfanswm o 40 awr o leiaf).

Gwybodaeth hanfodol ar gyfer penderfyniadau asesu

Nodau dysgu A a B

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn gwneud ymchwil fanwl ac yn dewis tystiolaeth briodol i ddangos sut dewiswyd cyfle profiad gwaith priodol. Bydd y dysgwyr yn defnyddio amrywiaeth o dechnegau ymchwil yn llwyddiannus, yn dewis a chaffael lleoliad priodol, ac yn cynhyrchu gwerthusiad wedi'i ategu'n llawn o fanteision y lleoliad dan sylw. Bydd y dysgwyr yn gwerthuso iechyd a diogelwch yn eu lleoliadau busnes ac yn gwneud argymhellion o ran unrhyw welliannau gofynnol.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn dewis gwybodaeth berthnasol o brofiad gwaith a'i chymhwyso. Bydd y dysgwyr yn dangos dadansoddiad clir o fanteision profiad gwaith a sut gall fod o gymorth iddynt sicrhau dealltwriaeth realistig o'r cyfleoedd ym myd busnes. Byddant hefyd yn esbonio'n glir bwysigrwydd cyflawni eu rôl yn eu profiad gwaith dewisedig mewn ffordd briodol a diogel.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn gwneud ymchwil sy'n eu galluogi i ddisgrifio cyfleoedd profiad gwaith priodol yn y lle cyntaf, a sut aethant ati i baratoi ar gyfer y profiad gwaith.

Nod dysgu C

I gyrraedd safon rhagoriaeth, bydd y dysgwyr yn myfyrio'n fanwl ar eu profiad gwaith a'i fanteision o ran eu gyrfa yn y dyfodol. Bydd y dysgwyr yn dod i gasgliad rhesymedig, wedi'i gefnogi gan dystiolaeth berthnasol ac adborth gan eraill, ynghylch eu cryfderau a'u gwendidau a byddant yn myfyrio ar gyfleoedd i wella.

I gyrraedd safon teilyngdod, bydd y dysgwyr yn myfyrio i ddangos eu bod wedi asesu'r sgiliau gweithle a arddangoswyd ganddynt a, thrwy wrando ar yr adborth gan bobl eraill, y sgiliau y bydd eu hangen arnynt mewn gweithleoedd yn y dyfodol. Bydd y dysgwyr yn gallu defnyddio enghreifftiau o'r profiad gwaith i gefnogi eu hasesiad yn llwyddiannus.

I gyrraedd safon llwyddo, bydd y dysgwyr yn myfyrio i ddangos dealltwriaeth o'r sgiliau proffesiynol a phersonol sy'n angenrheidiol yn y gweithle, ac yn defnyddio'r adborth a gafwyd i gynnig nodau o ran gwelliant.

Cysylltiadau ag unedau eraill

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r holl unedau eraill yn y fanyleb.

Cyfranogiad cyflogwyr

Gall canolfannau wahodd cyflogwyr i gyfranogi yn y gwaith o gyflwyno'r uned hon os bydd cyfleoedd yn lleol.

Byddai'r uned hon yn elwa o gyfranogiad cyflogwyr ar ffurf:

- siaradwyr gwadd
- profiad gwaith
- deunyddiau busnes enghreifftiol
- cefnogaeth gan staff busnesau lleol fel mentoriaid.